

IZ SLOVENSKEGA NASELJA.

Joliet, Ill., 1. dec. — Knjige Družbe sv. Mohorja za leto 1915. so dospele v Joliet. Kdor si jih je naročil v našem župnišču, naj pride ponje v župnišče. O letošnjih knjigah, ki so izredno lepe, izpregovorimo kaj več ob priliki.

— Naš rojak pogorel: J. D. Strutzlova garaža upepeljena! Devet oseb je bilo opečenih, med njimi dva naša mlada rojaka smrtnonevarno, ko je v J. D. Strutzlovi garaži, 616-622 Cass street, vsled gazolinke eksplozije večeraj (torek) ob 3. uri 30 minut popoldne nastal ogenj in se razširil na sosedna blagovna skladišča. Škoda cenijo na \$200,000.

Ranjeni so: Andrew Strutzel, mehanik, kakih 19 do 20 let stari sin znanega slovenskega rodoljuba g. Johna Strutzela, 1205 Wilcox st., in brat g. Johna D. Strutzla, lastnika zgoraj omenjene garaže, opečen po glavi in po rokah smrtnonevarno ob eksploziji gazolinke posode. Potem: Harry Bahor, mehanik, naš rojak, star 20 let, stanujoč na 902 North Hickory st., opečen smrtnonevarno. Oba rokava se nahajata v bolnišnici; William Rathbun, šofer Duckerjev, ožgan po zgornjem životu; Elmer Huron, mehanik, ožgan; George Millward, mehanik, nevarno opečen; Elmer Hanson, mehanik, ožgan, in knjigovodkinja Adelaide Erhardt, obrezana in ožgana. Sedem je vseh v bolnišnici.

Ogenj je nastal v garaži John D. Strutzela in mladi Andrew Strutzel je bil imel opraviti pri neki kari, ko je gazolinke posoda eksplodirala. Razpok je bil slišati in občutiti po vsem mestu. Plamenice olje se je v hipu razkropilo po vsem poslopju. Mladega Strutzla so našli v goreči obleki nezavestnega na cesti. Prepeljali so ga brž v bolnišnico sv. Jožefa. Pozno sredi se je zopet zavedel. Natančno ne ve povedati, kako je prišel iz goreče garaže; samo to ve, da je vsled silne eksplozije odletel, kakor bi ga pihnilo, naker se je koj onesvestil.

Gdina. Adelaide Erhardt, garažna knjigovodkinja, tudi ne ve, kako je prišla iz garaže; pravi, da je bila odpihnjena in vržena skozi veliko stekleno okno, pri čemer je bila hudo obrezana in ožgana.

Nekaj sekund po eksploziji je bil ves zadnji del garaže v plamenih. Ogenj se je razširil vsled ostre sapa v sosedna poslopja. Blagovna skladišča (warehouses) trdke Bert Stephen's Co., cenjena na \$50,000, so bila razdejana. Petinpetdeset avtomobilov v Strutzlovi garaži, med njimi nad 15 novih, je zgorelo.

Razum garaže so bila razdejana še naslednja velika poslopja: Dve veliki skladišni poslopji za spravljane pohištva in drugega blaga, trdke Bert H. Stephen's Co., in dve manjši skladišči za orodje.

Neki oddelek ognjegaščev je komaj utekel smrti, ko se je opečel zid nenadoma podr. Pet stotni ognjegaščev je gasilo plamene, ki so švigali visoko v zrak še v pozni večer in privabili na tisoče gledalcev iz vseh delov mesta.

G. John D. Strutzel, prizadeti lastnik garaže, stanujoč na 602½ N. Hickory st., se je nahajal ob izbruhu ognja v Plainfieldu, Ill., kamor se je odpeljal v avtomobilu ob 1. uri popoldne po svojih opravkih. Kake tri četrti ure po izbruhu požara se je šele vrnil ni hudega sluteč v Joliet, kjer ga je med tem zadela požarna nesreča. Zavarovan proti ognju je bil g. J. D. Strutzel samo deloma. Njegov oče, g. John Strutzel, se nahaja na počitnicah pri svojem sinu Josephu na farmi v Coloradoju in je bil hrzjavno obveščen o nesreči. Rodbina Strutzlova je ena najodličnejših slovenskih rodbin v Jolietu in je v sorodstvu z več drugimi odličnimi družinami slovenskimi. In g. John D. Strutzel posebej je eden najnaprednejših trgovcev v tem mestu, vsled svojega poklica znan po vsej državi, ter mož, ki bo gotovo moško prenesel večerajšnji udarec usode ter se povzpil v trgovini še višje, v kar pomogi Bog in sreča junaka!

— Operiran je bil Frank Ahlin, 10 let stari učenec 6. razreda naše župniške šole, in sicer v soboto v bolnišnici sv. Jožefa, kjer leži sedaj za vročinsko boleznijo.

— Iz Bradleya, Ill., nam poročajo: Rojenice so posetile rojaka Johna Zajca na Zahvalni dan in mu pustile krepkega dečka. Slovenci napredujemo, kaj ne, g. ur. Z iskrenim pozdravom M. S.

— "Chicken Joe". Črnce Joseph Campbell, čegar priimek je "Chicken", je v ponedeljek izvedel, da mora umreti na vislicah zaradi umora gospe Odette Allen, soproge Edmunda M. Allena, bivšega ravnatelja (wardena) državne kaznilnice v Jolietu. Dvanajst porotnikov je po 45-urnem presojanju izročilo okrožnemu sodniku Hooperju svojo razsodbo, ki se glasi: "Mi, porotniki, smo spoznali točenca Joseph Campbellu krivim umora po obdolžitvi v obtožbi. Spoznali smo, da je star trideset let in ga obsojamo k smrti na vislicah." Pred mnogobrojnimi poslu-

šalci, ki so polnili sodilnico in hodnik, je bila razsodba razglašena. Campbell se ni prav nič vznemiril. Njegov odvetnik F. L. Barnett je priskočil k njemu in rekel: "Never mind, Joe; gnali bomo pravdo do najvišjega sodišča." "All right, boss," se je zarežal Campbell. — Izza opoldneva v soboto so bili porotniki zaprti v svoji sobi v okrajnem sodišču. Trije možje so bili od začetka nasprotni obsodbi. Dva izmed teh sta polagoma popustila. Potem je samo eden nasprotoval, neki Rogers, upokojen rudar in bivši župan v Braidwoodu, Will county. Rogers se je baje zadnje sredo nekaj sprl z enim izmed porotnikov. Ves popoldan v nedeljo je deževalo v Jolietu. Rogers je stal pred oknom, z rokama na hrbtu prekrizanimi, zroč v dolgočasno deževanje. Enajst mož ga je pregovarjalo. Nazadnje se je vdal.

Hesperia, Mich., 29. nov. — Slavno uredništvo Am. Sl. Pišem vam par vrstic in želim vsem ljubim zdravje, in prilagam naročnino \$2.00 za prihodnje leto. Vreme imamo dozdaj še precej dobro; sneg se je prikazal dne 20. nov., in je prešel, zdaj je večkrat dež in toplo vreme. Farmarji imajo še dosti kornu za hoslaki po njivah, drugi pridelki so pospravljeni. Pižol ima letos jako dobro ceno, po \$3.50 do \$3.75. Z Bogom!

Marko Blut.

Reliance, Wyo., 25. nov. — G. ur., prosim, priobčite teh par vrstic in pismo, katero Vam prilagam, ker vem, da bo zanimalo čitatelje A. S., zlasti rojake iz Gorisokega. — Delavske razmere so tako primeroma za sedanjost časa dobre, delamo sedaj vsaki dan, izjemši nedelje in praznike. Zasluzek je tako srednji. Primanjkuje namreč vozičkov, ker je preveč delavcev v posameznih prostorih, tako da ne morem nikomur priporočati, iti za delom sem. S pozdravom

Mihail Ortari.

Priloženo pismo se glasi: "Obloke, 25. 10. 1915. — Predragi Miha! Nisem Vam sicer še nikdar pisal, vendar poznate. Vi mene in jaz Vas, vsaj po imenu in po mišljenju. Sklenil sem Vam pa danes pisati, ker me je za to naprosila tudi mati, češ, jaz bom bolje opravil.

"Ker ste vi drugi po Ameriki, kakor beremo v 'Slovenec' in kakor smo došli od glavarstva okrožnico, zelo slobodno in krivo podučeni o vojski, o nas in naših sovražnikih in je zato med Slovence po Ameriki veliko zmede in žalosti; od strani izdajalskih ameriških slovenskih listov in Slovencev ter Hrvatov pa veliko veselja, zato razložim Vam in pa tudi drugim povem, kakšno so danes naše razmere.

"Na severu, na Ruskem, imamo mi in Nemci zdaj zasedenega toliko sveta, kolikor je velika vsa Avstrija brez Ogrske in Bosne-Hercegovine, torej je zasedenega okoli 300,000 kvadratnih kilometrov. Rusi se še držijo v zahodni Galiciji in imajo zasedene zemlje še približno toliko, kolikor je veliko Primorsko.

"Tudi od tam bi jih bili naši že pregnali, a ker je odšlo toliko vojske proti Lahu in zadnje 3 tedne proti Srbiji, zato je naših ostalo ob meji Bukovine in v Galiciji le toliko, kolikor je potrebno, da odbijajo ruske napade. Naši se tam silno junaško držijo, kakor povsod, kjer nastopajo. To se vidi tudi iz zelo visokih števil ujetnikov. Samo od 1. maja do 1. oktobra so vili združeni Avstrijci in Nemci 1 milijon 138 tisoč Rusov; vseh ujetih Rusov je do zdaj nad 2 milijona. Poleg tega pa še okoli 7,000 topov in nad 10,000 strelnih pušk. O topovih in strelnih puškah ne morem zdaj dobiti izkaza. Ujetnikov z vseh bojišč imamo do zdaj Avstrija in Nemčija okoli 2½ milijona. Seveda je tudi naših precej došt ujetih na Ruskem, posebno iz prvih mesecev do vojske, a v primeri z Rusi malo.

"Začetkom tega meseca 7. oktobra je spet začel napad na Srbijo. Velika vojska naših in Nemcev prodira vanjo s severa, od Save in Donave, Bolgari so udarili pa nanjo od vseh svojih mej. V prvih 10 dneh je bilo zasedene osmi del Srbije in vsak dan se poročajo nove zmage in prodiranja. Bulgari imajo tudi Angleže in Francoze proti sebi, ki so prišli čez Solun Srbiji na pomoč, a mlatio kar vprek vse skup. Silno junaško kažejo. Srbi imajo zdaj odrezane vse železnice z drugimi deželami. Ne bo dolgo in pobiti bodo ali pa se vdajo. Rumunija je pri miru, Grška tudi. Morda ostanejo tako tudi v naprej, Bog daj! Turki imajo tudi mnogo sreče. Črnogori zdaj miruje, ker nima menda s čim streljati.

"Kaj pa Lah? Amerikanski listi so pisali, da se bližajo Lah in Gradcu. Največja prisilodanija! Tam so še vedno, kjer so pred 5 meseci začeli, poleg tega so pa zgubili do zdaj najmanj 300,000 mož. Zadnje dni je bila že tretja splošna bitka ob soški fronti, a tudi ob koroški in tirolski meji. Odbiti so spet povsod z naravnost velikanskimi izgubami, kakor še nikdar do zdaj. In tako upamo, da se jim bo godilo tudi v prihodnje, dokler jih naši ne preženejo nazaj čez mejo in vde-rejo še v njih ozemlje. Največje ju-

naštvo kažejo, bodisi proti Rusu, a zlasti proti Lahu Hrvat in Slovenci. Čez vso hvalo pa je junaštvo Dalmatincev. Sami Lah pravi, da je en Dalmatincev za 100 drugih. Ko je začela vojska, 24. 5., so morali naši brž ugotoviti svoje postojanke. Ker meja ni pripravna za brambo, zato so zapustili zahodni breg Soče skoraj na celi Goriski. Na vzhodnem bregu Soče so naši zasedli le Kalvarijo nad Podgboro pri Gorici, Pevmo in Sabotin do Plavij, pri Sv. Luciji pa Sela, Kozmerice in Mengore. Vse to se zmerom držijo z največjo trdnostjo in ob teh gričih si Lah zamažuje glave razbijajo. Na Spodnjem Krasu, nad Furlanijo, se naši povsod junaško držijo. Lah imajo Tržič, dalje proti Trstu pa niso prišli. Se ve, vasi ob robu Krasa so večinoma pokončane, ravno tako tudi Rubije, Sovodnje, Miren in St. Andrež posebno, a kljub temu je še ostalo v njih nekaj prebivalstva. Čez dan se skrivajo ljudje, ponoči pa spravljajo poljske pridelke. Pokončane so dalje Plave, Kanal deloma, od granat, Avče so od granat pogorele, in Sv. Lucija je od granat tudi hudo prizadeta. Vlaki vojaški pa vendarle še vozijo do Sv. Lucije. Hudo poškodovane so tudi Volče, ki jih ima Lah. V Tolminu je naših ljudi še okoli 200, drugi so odšli na Stajersko. Cerkev pri Sv. Luciji in v Tolminu je hudo poškodovana. Lah si prišli največ do Volarjev in Gaberja in do Dolj pri Tolminu, naprej pa ne. V Doljah so naši. Naši držo gorski greben od Tolmina do Krna. Najbolj napadajo Lah Mrzli Vrh nad Gaberjami. Vrh Krna je nekakaja meja med našimi in laškimi postojankami. Zato so tudi vasi Kamno, Libušnje, Drežnica, Trnovo, Srpčica, Zaga in Čez-Soča v laških rokah. V Bocu niso ne naši, ne Lah. Od Bova proti Predelu in proti Soči je vse v naših rokah. Na Koroškem je Rabelj in jezero naše in v Kanalski dolini na Koroškem zapira Lahom vsak korak naprej trdnjava Naborjet in druge postojanke. Na Tirolskem so Lah tudi le v par dolinah ob meji. Naših glavnih postojank niso nikjer predrl. Omenim še, da je tudi Gorica precej trpela od laških topov. Goričani so bili zato zvečine zbežali, a zadnji čas se vračajo in jih je zopet okoli 16 tisoč v mestu. Avstrijci iz obmejnih krajev, ki so zdaj zasedeni od Lahov, so deloma zbežali in so zdaj v Lipnici na Stajerskem in v Gmuendu nad Dunajem, deloma so pa ostali doma, a so jih Lah največ premestili v Breginj in v St. Peter Slovencev pri Čedadu. Kobaričci so pa menda vsi doma.

"Naši sovražniki so sklenili, da nas in Nemčijo izstradajo, a se jim ni posrečilo. Malo manj je bilo te in ene stvari, a dobro smo jo pretehtali, hvala Bogu. No, na deželi se ni nič, poznala vojska, pomanjkanje in draginja, bolj v mestih in med delavstvom, ki mora vse kupiti. Če ni bilo ravno bele moke, je bila pa koruza. Letos sploh ni zapovedan več s koruzo mešan kruh, oziroma z ječmenovo moko, kot do letošnjih žetve. Bela moka je zdaj povsod za celo leto zagotovljena. Letina je bila, hvala Bogu, dobra, tudi tukaj, deloma se celo prav dobro. Posebno sadja je obilo in krompirja. Denarja je med ljudstvom mnogo. Skoraj vsaka družina, ki ima vojaka, dobiya tudi podporo, največ do 3 K na dan; določeno je tako, da dobivajo vsi do 8, leta po 40 v na dan, od 8. leta naprej pa po 80 v.

"Kako je pa z draginjo? Najdražje je usnje, dvakrat dražje od povprečja. Sladkor je po 1 K do 1.10 K kg, najtinejša moka po 80 v kg, navadna za kruh po 50 v kg, za kruho po 60 v kg. Koruza je bila pri nas do 40 v kg. Riža ni skoro dobiti, masti, špeha je zdaj malo, in kdor ga mora kupiti, ga mora plačati do 5 K in še čez. Mese govejega ni civilni ljudje jemo le malo ali nič, zlasti kjer ni mesnic. V Cerknem je po 3.20 K, v Podbrdu tudi tako. Mleko prodajajo ljudje navadno po 26-30 v, maslo po 4 K, sir po 5 K, Žirina je draga in je bilo že precej pokupljene od vojaštva.

"Z zdravjem se moramo pri nas dobro pohvaliti. Le v avgustu je bilo precej griže, in sicer pa ni bilo pri nas nobene nalezljive bolezni. Umrlo jih je pa v naši duhovni letos precej, a le bolj stari: Terezija Črv v Hudinju, dalje oba Vrhovčeva, Josie Čufer za Robom, Jernejček Pagon, v Oblohah pa stari v groblji, Lovrin, Tkalčevka, stari Jožov in fant Movžarjev Tomaž. Lani pa Klobučarka v Oblohah. V vojski je padel Miha Klobučarjev iz Hudejuzne, za drugega ne vemo. Več jih je na Ruskem, menda 4 ali 5.

"V Oblohah ne čutimo vojske, ni nič vojakov, ob cesti je pa drugače. "Opominim še, da tudi v celo Istro in Dalmacijo ni prišel še noben sovražni vojak. V Polji je življenje kakor v miru. Na morju so naši zelo srečni. Zgubili smo le eno majhno križarko do zdaj, lani v septembru, in pa en podmorski čoln. Lahom so pa naši uničili že več bojnih ladij, večjih in manjših. Vsega skup so zgubili Lah do zdaj že 7 ali 8 ladij. Naši in nemški podmorski čolni so tudi na sredozemskem morju in napadajo tam vsak dan sovražne parnike.

"In tako upamo in molimo, da bi nam Bog dal premagati vse sovražnike in da bi nam spet kmalu zasijalo solnce miru. Do zdaj ne moremo dovolj Boga in D. M. zahvaliti za velike uspehe, ki smo jih dosegli. Polje in živina pa tudi dobro uspeva. "Omenim še, da smo prejeli od brata Franceta do zdaj 2 karti, od drugih

in od Luka pa še nič. Sploh pride z Ruskega silno malo pism in čisto se kdo oglasi se le čez 1 leto ali še kasneje.

"Srčen pozdrav od matere, vseh domačih in sosedov in pa od mene.

"Z Bogom! Vdani

Jos. Abram, vikar."

RAZNOTEROSTI.

Stroški prvega vojnega leta.

Vojska bo Avstro-Ogrsko in Nemčijo veliko manj obremenila, nego države četverosporzuma. Zraven pa je pomniti, da bo skoraj ves denar, ki gre za vojsko, ostal pri nas doma, med domačimi podaniki. Avstro-Ogrska je porabila dvojno vojno posojilo — nekaj čez 7 milijard kron, in razpoložljive kredite, ki so bili potrebni za prve tedne sedanje vojske. Sedaj pride na vrsto III. vojno posojilo. — Nemčija je najela trojno vojno posojilo, ki je doneslo čez 25 milijard mark. S to velikansko vsoto bo izhajala do pomlad. — Največje izdatke v prvem vojnem letu je imela Anglija: — 31.2 milijard kron; Rusija 25.2 milijard kron, Francija 21 milijard. Skupni stroški, ki jih je imela ententa, če prištejemo še Italijo, znašajo okroglo 91 milijard kron, Avstro-Ogrska in Nemčija pa dobro polovico tega.

Obsojeni sleparski vojaški dobavitelji.

Vojaški dobavitelj žid Evgen Kupfer v Debrečinu na Ogrskem je zalagal armado s kruhom. Ker je bila rženi moki tudi pridjana pokvarjena moka iz žitola in krompirja, je vsled zavijanja zdravju škodljivega kruha zbolelo več vojaških oseb. Vojaško sodišče je prisodilo sleparskemu vojaškemu dobavitelju štiri leta težke ječe in ga vrhutega še obsodilo na denarno globo 4000 kron. Vojaška dobavitelja žida Jeremija Engel in Izidorja Halterja je pa obsodilo vojaško sodišče vsakega na eno leto težke ječe in na denarno globo po 2000 kron, ker sta zalagala armado s pokvarjenim senom.

Velike izgube.

Ruski list "Ruskoje Slovo" poroča, da so Srbi ob junaški brambi Belgrada izgubili 10,000 ljudi.

Do zadnjega se je držal...

Iz Bukarešte se poroča: Ko so avstrijsko-nemške čete zasedle Belgrad, ni veliko manjkalo, da ni prišel srbski prestolonaslednik Aleksander v avstrijsko ujetništvo. V zadnjem hipu se mu je posrečilo uiti. Srbi so branili s skrajno srditostjo svoje glavno mesto in prestolonaslednik je poveljeval in vztrajal do zadnjega. Šele ko so udre avstrijske čete v notranje mesto, je začel misliti na beg. Komaj 10 minut, preden so vkorakale prve čete v mesto, je zapustil prestolonaslednik v spremstvu nekega angleškega stotnika mesto. Več častnikov njegovega štaba, ki so poveljevali srbskim četam ob Donavi, se ni moglo več rešiti. Skoro vsi so bili ujeti, nekaj jih je pa padlo.

Bakreni rudniki

se nahajajo na Srbskem med Žagubico (ob izviru reke Mlave, kamor prodirajo nemške čete) zahodno od Negotina in med Zaječarjem. Zavezniške armade so te dni na tem ozemlju podali Bolgarom roke, kar bo v dvojnem oziru velike važnosti: prehod in dohod na Bolgarsko bo odprt, obenem bodo iztrgani bakreni rudniki iz srbske posesti.

Za avstrijske vojne ujetnike v Italiji

se je potegnil sv. oče Benedikt XV., da bodo dobili nemško govoreče dušne pastirje. Prišli bodo najbrž kapucini iz Švice.

Vojni kurati v italijanski armadi.

Kakor poroča "Giornale d' Italia" je točasno v Italiji 18,000 duhovnikov v vojni službi. Izmed teh je 700 vojaških kuratov, drugi so sanitetci, (ne pa z orožjem v bojnih vrstah, kakor se večkrat sliši in bere). Tudi posebnega vojaškega škofa je imenoval papež, kar je tudi vlada priznala ter uvrstila škofa v stopnjo generalnega majorja. Trije vikarji, ki jih imenuje vojni škof, imajo šaržo majorja, drugi kurati pa šaržo stotnika in nadporočnika.

Štedljivci.

Sledeče številke kažejo, koliko denarja, naloženega po hranilnicah, pride na enega prebivalca, če bi se namreč denar porazdelil: V Nemčiji 229.40 M.; v Avstriji 169.03; na Francoskem 101.52; na Angleškem 98.25; v Belgiji 97.07; na Italijanskem 85.72; na Ruskem 15.97.

Bogastvo in dolgost življenja.

Milijonarji navadno dolgo žive. V letu 1892 je umrlo pet angleških milijonarjev po 68 let starih. V letu 1901 je umrlo osem angleških milijonarjev v povprečni starosti 72 let ter zapustilo približno 30 milijonov premoženja. V letu 1900 je umrlo devet angleških milijonarjev v povprečni starosti 74 let, ki so zapustili 90 milijonov premoženja.

Kašelj in hripavost

prideta z mrzlim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdravljenje zahteva hitre pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja, hripavosti, vnetja sapnika in oslovskega kašlja že preteklih pet in trideset let. Je zelo izborni tešilni pripravek. Njegovo rabo priporočamo vsem — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.

"Imel sem hudi kašelj," piše g. Frank Vacha, iz Elk River, Minn., "ter sem kupil steklenico Severovega Balsama, za Pljuča in predno sem ga porabil celo steklenico, je kašelj popolnoma izginil. Jaz sem 63 let star ter so zdravega počutim."

Kupite SEVEROVE PRIPRAVEKE od vašega lekarnarja.

Zavrnite nadomestitve. Ako vas lekarnar ne more založiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

ZAPEKA, medla glavobol, o-
tožba, zlatenica in žolčnica se v-
dajo zdravljenju, ako se rabi-
vedeno v navodilu
SEVERA'S
Liver Pills
(Severove Jetrne Kroglice). Cena 25c.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The
Joliet
National
Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad
\$400,000.00.

ROBT. T. KELLY, preda.
CHAS. G. PEARCE, kašir

Poskusite Novo Pivo

Old Lager

—V STEKLENICAH—

Je BOLJŠA in okusnejša pijača, kot katero drugo pivo.

IZDELUJE GA

Joliet Citizens Brewing Co.

Oba telefona 272

Dobite je vseh boljših salunih v Jolietu

SLAVNOZNANI

SLOVENSKE POP
proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača trdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill
Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zoper
ogjenj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicago Street
v novi hiši Joliet National Banke.

E. H. STEPANOVICH
edini hrvatsko-slovenski pogrebni-
9251 E. 92 St. S. Chicago, Ill.
Tel. S. Chicago 1423.
Rent. tel. S. Chicago 1606.
Ambulanci in kočije, ter avtomob-
za vsako prigodo in vreme.

IZ STARE DOMOVINE.

KRAJSKO.

— Blagoslovljenje grobov. Na praznik Vseh svetnikov so blagoslovili na pokopališču Sv. Križa pri Ljubljani 1128 vojaških grobov. Obredne molitve so opravili vojaški duhovniki. Grobove je dalo okrasiti duhovništvo. Deželni odbor je položil v imenu dežele na grobove padlih junakov, ki počivajo pri Sv. Križu, lep venec s travkovi in deželnih barvah. Enako je storila tudi mestna občina ljubljanska. Moški pevski zbor "Glasbene Matice" je zapel tri žalostinke.

— Prvi sneg je naletaval in deloma pobelil na Kranjskem osobito na Gorenjskem v četrtek 28. in ponoči 29. oktobra. V Berlinu ga je bilo pa toliko, da je bil promet oviran.

— Glavni dobitek efektne loterije "Slovenske Straže" je zadel srečka št. 57,361. Kupil jo je bil ljubljanski trgovec J. Korenčan.

— Za kanonika kolegiatnega kapetla v Novem mestu je imenovan postojanski dekan č. g. Francišek Erzart. — Bivši postojanski dekan č. g. Francišek Gornik, ki je živel nekaj let v pokoju na Velikem-Ubeljskem, je pa umrl dne 19. oktobra. Star je bil 62 let.

— Cerkevni zvonovi. Dunajski škofijski list piše, da bo država splošno zahtevala cerkvene zvonove za vojne namene. Izvzeti bodo le zvonovi, kateri se neobhodno rabijo za božjo službo in pa zvonovi spominske ali pa umetniške vrednosti. — Umevno je, da jih nadomestimo pozneje — miru — z novimi.

— V vojaško službo so odrinili prebrani črnovojniki letnikov 1873 do 1877, dalje letniki 1891, 1895 in 1896, in pri dodatnih prebiranjih do 16. novembra 1915 potrjeni v letih 1875, 1876, 1877, 1895 in 1896 rojeni črnovojniki avstrijskega in ogrskega državljanstva dne 16. novembra t. l.

— Župnija Sv. Gora je podeljena č. g. Jankotu Borštnar, bivšemu župnijskemu upravitelju pri Sv. Lenartu nad Skofjo Loko.

— Neimenovan duhovnik z dežele je daroval 2000 K kot dar za ustanovitve nameravanega deželnega zavoda za slepce. Denar je bil izročil deželni odborn. Plemenitemu darovalcu bodo sledili gotovo še drugi dobrotniki.

— Pogreša se črnovojniki Janez Mur, bat. št. 152, 2. komp., vojna pošta 324. Zадnja njegova dopisnica je došla 9. julija.

— Obdarjena mati 10 sinov-vojakov. Vseled posredovanja podpolkovnika Fridolina Kavčiča na Dunaju je dobila vdova Alojzija Drole v Spitalnici pri Kamniku od cesarju 500 K, od nadvojvode Evgena pa 1000 K nagrade.

— Vojaški dopusti. C. in kr. 5. armadno etapno poveljstvo je kranjskemu deželnemu odboru sporočilo, da more gospodarske dopuste vojaškemu moštvo, ki je na bojišču ali v etapnem ozemlju, iz vojaških ozirov dovoljevati le v prav posebno ozira vrednih slučajih, n. pr. če je obstoj kakor rodne oboroženosti. Prošnje za take dopuste mora, ko jih je potrdilo politično oblastvo, predpostavljeno poveljstvo s priporočilom službenim potom predložiti armadnemu etapnemu poveljstvu.

— Tretje vojno posojilo. "Domoljub" z dne 4. nov. poroča: Večje vsote se zadnje dni podpisali: Dež. odbor kranjski 1 milijon, (vseh treh posojil skupaj 4 milijone 750 tisoč kron); trdka Karel Pollak, tovarna usnja v Ljubljani 1 milijon K, (vsega skupaj 1 milijon 350 tisoč K); knezoškofo ljubljanski 400 tisoč in 5000 K; Franc Peterca, posestnik v Ljubljani 100 tisoč K; Karol, tiskovno društvo 30 tisoč K, (skupaj 75.000 K); deželni glavar dr. I. Susteršič 10 tisoč K; L. P. v Ljubljani 50 tisoč K; "Ljudska posojilnica" v Ljubljani pol milijona K; kom. svetnik Fr. Povše 5000 K; ravnatelj Fr. Leskovic 20 tisoč K; družina njegova 6200 K; stolni kapitelj v Ljubljani 12.000 K; Fr. Pucelj 10.000 K; župnik J. Barle 12.000 K; Katarina Grom 8000 K; gospa Zana Jeglič 5000 K; Jožef Gorišč 6000 K; — Prva žrebčarska in železo-obrtna zadruga, Kropa-Kamna-gorica, 3000 K; Ferdinand Gruška, veletržec, Ljubljana, 25.000 K; Franc Premru, št. Vid pri Vipavi, 10.000 K; brata Novakovič, vinska trgovina, Ljubljana, 10.000 K; Obrtno pomožno društvo, Ljubljana, 10.000 K; Dr. Karol Triller, podžupan, Ljubljana, 5000 K; Franc Jurca, veletržec, Postojna, 5000 K; Ivan Pangerc, Selo pri Bledu, 5000 K; Anton Kafjč, trgovec z vinom, Kočevje, 5000 K; Jos. Lenč, trgovec z vinom, Ljubljana, 5000 K; dr. Milan Papež, c. kr. rud. zdravnik v Idriji, 5000 K; Fr. Mally, tovarnar, Ljubljana, 5000 K; Ambrož Poniž, nadučitelj v p. Ribemker, 5000 K; V. Kožmar, Gorica, 5000 K; Miha Keber, Podmolnik, 3500 K; dr. Edo Slajmer, c. kr. vladni in sanitetni

svetnik, 2000 K; Fani Vidmar, Ljubljana, 2000 K; Fran Wintar, Hrušovec, 1000 K; Karel Jančigaj, župnik v p. Ljubljana, 2400 K; Henrik Kenda v Ljubljani na I. vojno posojilo 20.000 K, na drugo 30.000 K, na tretje 50.000 K, skupaj 100.000 K; Harry Kenda ml., c. in kr. praporščak, 1000 K; Viktor Gaertner, Ljubljana, 4000 K; Filomena Stemberger, Mengeš, 40.000 K; Hranilnica in posojilnica, St. Jernej, nadaljnih 10.400 K; Julij Elbert, Ljubljana, 10.000 K; Julij Elbert ml., Ljubljana, 2000 K; Klara Elbert ml., Ljubljana, 2000 K; Viljem Elbert ml., Ljubljana, 2000 K; dr. Ernest Geinsperger, Ljubljana, 2000 K; dr. Ferdinand Eger, Ljubljana, 6000 K; Anton de Schiava, Ljubljana, 3000 K; dr. Albin Suter, Ljubljana, 20.000 K; stili so jo ter opazili velik temen prod Rudolf grof Chorinsky in ga. Lujiza grfočica Chorinsky, Ljubljana, 65.000 K, prej 85.000 K, skupaj 150.000 K; trdka St. in C. Tazher, Ljubljana, 3000 K; Emilija Miklauc, Ljubljana, 5000 K; Marijanka baronica Rechbach, Ljubljana, 2000 K.

— Pogreša se vojak 27. pp. Rudolf Pegan. Odšel je 18. marca drugič na severno bojišče.

— Oprostitev od vojaške službe. C. kr. vojno ministrstvo je določilo, da se za zimsko dobo lahko oproste vojaške službe tisti, ki jim je oskrbovati najmanj 25 glav živine. Prošnje se morajo vložiti na okr. glavarstvo.

— V Črnomlju o zopet dovoljeni tržni dnevi in sejmi za prešice. Prvi sejem je bil dne 2. novembra.

— III. vojne posojila je podpisala "Zadruga zveza" v Ljubljani 200.000 K, "Gospodarska zveza" pa 40.000 K. — General Borojevič je zopet podpisal 100.000 K vojne posojila, vsega skupaj pa za četrto milijona.

— Deželni šolski nadzornik. Cesar je imenoval za dež. šol. nadzornika na Kranjskem c. kr. profesorja in kateheta dr. Mihaela Opeka.

— Laški ujetniki v Ljubljani. Dne 23. oktobra so pripeljali mnogo ranjenec, zraven pa tudi okrog tisoč italijanskih ujetnikov v Ljubljano.

— Smrtna kosa. V Litiji je umrla mati g. župana Brica, Franciška Bric, stara 62 let.

— Za božičnico vojakom, ki bodo letos o Božiču še v vojski, je podaril cesar 10.000 K.

— Rokomavharja na Dolenjskem, ki sta streljala na orožnike v radeških hribih, sta se klatila zadnji čas oboje po škocijskih hribih. Zavešči sta imela pri nekem sorodniku na Seleh pri Bučki. Ubijalca sta neki Strukelj iz šentupertske občine in Martin Zupet iz bučenske župnije. Obema so na sledu. Dne 17. oktobra je zasledovalo 12 orožnikov, ker je bilo znano, da imata lumpacija skrivališče in potuho v hiši Zupetovega strica na Seleh pri Bučki. Pritepla sta se šele ob trideseti na 12 ponoči. Na klic orožnikov "Stoj!" se je čul strel, ki je zgrešil. Tudi orožnik ustreli in obstrli Zupeta; vendar sta jo potepuha še odpetala. Na licu mesta sta pustila orožniško puško. — Pri Zupetovem stricu so našli več orožja. Strica so zaprli.

— Iz Rafoč. Na severnem bojišču se je posebno odlikoval tudi slovenski junak Tomaž Pogačar (17. pp. 3. stot.) star 38 let in oče enajstih otrok. Doma je z Dobrove, fare Cerklje na Gorenjskem. Pred vojno je bil tovarniški delavec na Jesenicah. Sam piše takole: "Dne 14. junija t. l. sem bil poslan na patroljo, da kaj poizvem o sovražnih postojankah. Ko opravljam svojo nalogo, naenkrat zapazim, da prihaja proti meni ruska patrolja, obstoječa iz petih mož. Kaj storiti? Mislim si, pogum velja; pasti za domovino ali pa zmagati. Prav hitro se pripravim za boj, in nastavljam puško. Ko pridejo bližje, sprožim. Strel za strelom je zadeval. Rusi so ostali na mestu; niti eden ni ušel. Katerega sem vzel na muho, se je zvrnil ko snop. Ko dokončam krvavo delo, pobrem puško, jih nesem poveljniku naše stotnije, ki sem od njega prejel 20 kron nagrade. Se isti dan, ko sem opravljal stražno službo, zaslišim klicati na pomoč. Hitro se odpravim tja, odkoder je prihajal klic. Tu vidim, da neki Rus davi našega kadeta. Planem tja in začnem udrihati po Rusu. Kadet je bil rešen smrti. Bil mi je iz srca hvaležen, zato me je za priporočil za odlikovanje. Bil sem ves iznenaden, ko me je nekega dne poklical poveljnik in mi je pripel na prsi srebrno svetinjo prve vrste, zraven sem bil pa še od navadnega vojaka povzhan za desetnika. Za srebrno svetinjo bom vlekel vsaki mesec 15 K. 20 K. ki jih je dobil za ruske puške, je poslal ženi; čez nekaj časa pa 35 kron. Pisal ji je, da ji bo vsaki mesec pošiljal, ker tam mu denar nič ne koristi. Toda ni mu bilo usojeno, da bi se še bojeval za domovino, kakor je želel; kajti že več ko en mesec je minilo, odkar ni od njega nobenega pisma, dasi je popred večkrat pisal. Eden njegovih tovarišev je naznanil ženi, da je bil od Rusov u-

jet. — Iz ruskega ujetništva se je oglašil Franc Tekave, sin zidarskega mojstra iz Rafoč. Pisal je očetu, da se nahaja v ujetništvu zdrav, in da dela pri nekem grofu. Tako jih je iz naše občine že pet v ruskem ujetništvu: Jakob Gerčar iz Dupel, Jožef Jeretina, Jožef Barle, Jožef Štiren, Franc Tekave iz Rafoč. Pogrešata se pa Matvež Breznik, ki že od začetka vojske ni pisal, in Anton Ignić, ki je ravno pred enim letom odrinil na bojišče. Ranjena sta bila na južnozahodnem bojišču Jernej Dolinsek in Tomaž Rihart oba od 27. pp.

— Odlikovanje. Nadvojvoda Fran Salvator je podelil pisarniškega oficijantu Josipu Zadnikarju pri deželni vlad v Ljubljani brnasto častno kolajno za zasluge za Rdeči križ.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je umrla dobro znana bivša gostilničarka na Zgornjem Rožniku Jerica Peršin v starosti 72 let, mati Roze dr. Kavčičeve, soproge dvernega svetnika. — V Ljubljani v Kolodvorski ulici 39 je umrla Ana Jenko, soproga računskega podčastnika.

— Slovenski igralci v Osijeku. Za Borštnikom in Irmo Polakovo sta postala H. Nučić in Josip Krizaj stalna člana kralj. hrvatskega kazališta v Zagrebu, kjer sta že tretje leto. Za temi je prišel lani k zagrebškemu kazalištu še Rudolf Bukšek, ki je bil eno sezono poprej v Osijeku. Letos pa so na hrvatskem gledališču v Osijeku nanovo angažirani Bol. Peček, Edvard Grom s svojo ženo Hartovo in bivši kapelnik slovenskega gledališča v Trstu, Slovenec Polič. Kritika je z njimi zadovoljna. Tako so vsi slovenski igralci našli kruha na Hrvatskem; edini nestor naših igralcev, Cerar Danilo, je ostal v Ljubljani ter se posvetil trgovstvu. Ljubljanski Talijni hram pa je postal torišče kraljice Kino, zaradi katere si še nedavno silno moralna deželna gospa Cenzura zdaj rada zatiskuje obočesi. V ljubljansko nemško gledališče bo prihajala gostovata celovška opereta.

— Usnja sicer ne primanjkuje, a je tako drago in se še vedno draži (ta draginja diši po umetnosti), da revnejši sloji nikakor ne bodo mogli obiti svojih družin. Tri krone na dan, družina šestih glav — oblagodarjeni so običajno z veliko družino le siromaki — sedaj pa zivni pri ti dragini in oblaci ter obuj družino in sebe kakor veš in znaš!

ŠTAJARSKO.

— Vojni kurat č. g. Al. Čizek, župnik v Slov. Gradcu, je dobil duhovniško vojno odlikovanje: zaslužni križec II. razreda na belo-rdečem traku.

— Na Štajersko se je vrnilo 9 invalidov, ki so popolnoma slepi. Ti so oskrbljeni v Gradcu v zavodu za slepce in se uče primerne dela. Vojakov na Štajerskem, ki so dobili umetne ude, je okrog 200. Tudi ti se bodo primerno izučili, da si bodo mogli kruh služiti.

— Druga vojna procesija. V nedeljo, 31. oktobra, so imeli v Mariboru zopet vojno pobožnost — v zahvalo za sijajne uspehe avstrijskih čet in zato, da bi Bog še nadalje varoval avstrijsko armado. Procesijo je vodil knez in škof mariborski iz stolne cerkve k baziliki Matere milosti.

— Nič tolažljivo! Vojni kurat Leopold Erzini, ki oskrbuje neko bolnišnico pri Gradcu, je zapisal to-le trditev: "Prepričanje moje, ki sem ga dobil lani in letos, kakor tudi prepričanje tovariša Hafnerja in nekaterih drugih vojnih kuratov, je, da vojna ni doslej prav nič dobro vplivala na ljudi ne v verskem, ne v nravnem oziru." — Žalostno, če bi bilo, to povsod res!

— Slovenske begunce bodo premestili iz Gmuenda v Bruck. Prvi vlaki so jih peljali 22. in 23. oktobra.

— Obsojeni ovaduh. Župnik č. g. Vurkelja iz Dobja pri Planini na Štaj. ter nadučitelj R. Knafliča so bili trije ondotni posestniki obdolžili se lani srbofilstva in izdajstva. Proti župniku je bila tožba ustavljena, nadučitelj je bil oproščen. Oba po krivem preganjanja gospoda sta nato vložila proti ovaduhom tožbo radi prestopka razsajanja časti. Vsi trije so bili obsojeni in sicer Ivan Detona, trgovec in gostilničar na tri mesece, Dernač Franc na dva meseca, Frece Karel pa na 6 tednov zapora, vsi z dvema tridma ležiščema in z enim postom na teden.

— Ponarejeni stokronski bankovci. V raznih večjih avstrijskih mestih krožijo v prometu ponarejeni stokronski bankovci. Papir ponarejenih stokronskih bankovcev je tako lahek in enjast, da se na prvi hip lahko razločijo od pristnih. Ze tudi v Gradcu krožijo ponarejeni stokronski bankovci.

— Smrtna kosa. V 74. letu svoje starosti je umrl v Mariboru vpokojeni učitelj Feliks Stegner, ki si je s svojim delovanjem na različnih poljih narodnega življenja pridobil velike zasluge. Pokojnik je bil najprej učitelj v Idriji, potem pa je prišel v tej lastnosti v Ljubljano. Tu se je pridružil Bleiweisovi narodni stranki in je bil več let tudi delaven deželni poslanec mesta Idrije. V Ljubljani je bil marljiv odbornik "Slovenske Matice" in ustanovitelj pevskega društva "Slavec", ki

ga je v hvaležno priznanje za njegove zasluge izvolilo za svojega častnega člana. Ko je bil pred 20 leti v Ljubljani velik potres, je bil pokojnik premešen v Maribor, kjer je bil duša narodnega društvenega življenja in je neutrudno sodeloval pri dramatičnem društvu. Pred nekaj leti je šel v pokoj. Pokojnik si je tudi kot skladatelj pridobil zaslug za slovensko stvar.

— Vojno posojila. Pri ljubljanski kreditni banki je subskribiral vojno posojilo Cesarja Franca Jožefa I. zaklad za uboge v Trbovljah 20.000 kron.

— Ustrelil se je eksekutor Janschitz v Brezicah iz strahu pred kaznijo, ker je pretepel nekega gostilničarja.

— Roko je zmečkal mlinsko kolo mlinarju Pečniku v Šmarjeti pri Rimskih toplicah, ko je hotel pri kolesu nekaj popravljati. Ponesrečenca so prepeljali v Celje, kjer so mu roko odrezali.

— Mesto Maribor je dobilo dovoljenje, rekvirirati v mariborski okolici krompir in jaja.

KOROŠKO.

— Izkoriščevanje vojne. Orožništvo v Trnjamci je naznanilo Martino Bevc, ženo k vojakom poklicanega cestarja, da je z neresničnimi podatki dosegla preživnino in vzdiguila dosedaj 1187 kron 91 vinarjev. Ovađena je bila tudi dekla Katra Ameibichler, ker je za svojega nezakonskega otroka dosegla dvojno vzdrževalnino in si razen tega dala izplačati svoto 26 K 66 v, do katere ni imela pravice.

— Smrtna kosa. Iz Podkrajja pri Prevaljah poročajo: Žalostno so zaplakali zvonovi dne 12. oktobra in naznanjali žalostno vest, da starega Sebovnikovega očeta ni več med živimi. Učakal je lepo starost nad 80 let. Bil je daleč naokoli znan in priljubljen. Dobra dela so spremljala njegovo življenje. Vse dobrote je pa delil na tihem in sedaj so ga spremljale na oni svet. Koliko prijateljev in čestilcev je imel rajni, je pokazal veličastni pogreb, ki se je vršil 14. oktobra. Ob odprtem grobu se je kaplan Malej v ganljivih besedah spominjal rajnega.

— Strašen samomor. Posestnika Urha Maček podomače Lesnika v Vesnicah, občina Libelče, so našli mrtvega na postelji. Ob postelji so našli zažigalo, pa nobenega orožja, znamenje, da je Maček izvršil samomor z dinamitom. Na tleh in stropu so našli sledove krvi. Razpok je bil tako strašen, da se je v sobi 5 šip zdrobilo. Maček, ki je bil 53 let star, je bil hudo bolan in je v tem stanju izvršil samomor. Odrzano je imel levico in v trebuhu kakih deset centimetrov veliko luknjo.

PRIMORSKO.

— Granata je ubila duhovnika č. g. Alojzija Čubej, kurata v Batah na Goriskem. Dne 25. oktobra je stal pred župniščem in opazoval italijanskega letalca, ki je metal bombe. Ena pade v bližino ter mu v petih minutah konča življenje. Pokojni je bil solkanski rojak.

— Orači v ognju bomb. V Solkanu pri Gorici so oče in dva sinova orali

za ozimino. Nad njimi je plul francoski aeroplan; izpuštil je bombo, ki je zadela in razmesarila orače in voli.

— Svetogorski samostan je bil v zadnjem boju popolnoma razrušen.

— Vzajemnost na kopnem in na morju. General Borojevič, slavni poveljnik avstrijskih čet ob Soči, je poslal admiralu Hausu, slavnemu poveljniku avstrijske mornarice, 33.000 K, katere je nabral med svojimi oficirji in vojaki za mornarico. Admiral Haus se je za prisrčni dar iskreno zahvalil. Denar se bo uporabil za podporo vdov in sirot po padlih mornarjih. To bratsko razmerje med mornarico in pehotno je ganljivo.

— Svetišče in samostan na Sveti Gori pri Gorici sta po zadnjem obstrreljevanju v razvalinah. Od strelcov grozno razdejani zvonik se štrli proti nebu. Zato je pa svetogorska Mati božja Italijana zopet zapodila izpred svojega obličja.

— Bog čuva nad svojim ljudstvom. Dopisnik z Mirna pri Gorici pravi: "Sploh moramo reči, da Bog res čuva nad svojim zvestim ljudstvom. Obnašanje tukajšnjih žen in deklet proti vojakom je v moralnem oziru lahko zgledno za vse slovenske občine. Zato nas Bog in njegovi angeli tudi čuvajo. Celih pet mesecev vojske sta bila v Mirnu samo dva civilista tako ranjena, da sta umrla. Pri strašnem strljanju je to skoro čudež. Nekaj zasebnih hiš je tudi trpelo, pa te bomo potem še lepše pozidali, samo da nas Bog kmalu pripelje k popolni zmagi.

— Nesreča v Gorici. Dne 27. oktobra ob osmih zvečer je padla laška granata v ulico Vogel št. 22, in sicer v sobo Franca Breganta, kjer je spalo 6 njegovih otrok. Učinek granate je bil grozen: 4 otroci so bili mrtvi takoj, druga najstarejša dva pa ranjena. Nesrečni oče je vojak, pa je bil prav takrat na dopustu — in priča nesreče, ki mu je ugrabila štiri angelčke. Uboga mati hoče od žalosti umreti.

— Iznajdljivost naših brambovcov. Ne samo, da so se vojaki kolikormočasovarovali proti zimi in kraški burji s tem, da so si postavili cele vasi strelnic, marveč — kar je bolj imenitno — poiskali so si naravnih votlin. Ne-

davno so našli s kamenjem zasuto luknjo vedečo daleč v globočino. Očistili so jo, spustili so se po vrhvi nizdoli ter našli prostorno, suho votlino, v kateri je prostora za več kot 800 ljudi. Posrečilo se jim je dobiti še poseben izhod, ki je bil poprej ves z grmovjem zarastel. To "dvorano" so si takoj priredili za stanovanje. Pa tudi sicer so si vojaki izdoblili v skale do 40 podzemskih prostorov za posadke strelskih jarkov. Tu je moštvo popolnoma varno pred najtežjimi krogli. Postelje se nahajajo ena nad drugo; žične mreže so napravili vojaki sami, nanje pa nastlali turšično slamo. V kotu je telefon, ki veže moštvo z zunanjim svetom; stene so obložene s deskami, strop podprt s travercami, vhod se da zapreti. Napeljali so v te jame celo električno razsvetljavo. Ljudje ob fronti niso nikoli brez dela; vedno si izmislijo kaj novega. Spetli so celo notranjo opravilo iz vrbovega bičja in vej. V rednih razmerah se imajo vojaki v svojih brlogih prav dobro: pojo in vriskajo.

HRVATSKO.

— Disciplinarna razprava. Pred disciplinarnim senatom na prizivnem sodišču v Zadru se je vršila razprava proti dr. Antonu Pogliesiju, c. kr. notarju in podžupanu v Dubrovniku obtoženemu radi političnega delovanja. Obtožnica, ki je sedaj interniran v Gruenau na Gorenjem Avstrijskem, je zastopal odvetnik dr. Ziliotto. Dr. Pugliesi je obsojen na 300 kron globe, nih 25c. Torej, če kupite uro od nas,

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER

Soba 503 Woodruff Bldg., Joliet
—CHICAGO PHONE 245—

Kadar imate kaj opraviti s sodnjo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrstno delovo. Alipa se oglašite pri

M. J. TERDICH, 1106 Chicago St.

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3, KRAJSKO.

Denarnega prometa koncem 1. 1914 je imela 740 MILIJONOV KRON, VLOGE znašajo nad 44.500.000 KRON, REZERVNI ZAKLAD PA 1.330.000 KRON.

Vložen denar obrestuje po

4½ %

brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAK IZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.

Denar pošiljajte po POŠTI ali kaki ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno šparksno. HRANILNICI PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobi Vaš denar.

POVSOD NA PRODAJ

NEBO CIGARETTES

Izvrstna cigareta z ustnikom izjemno ZASTONJ kot božično darilo

Nebo kupone in sprednje dele škatlic. Hranite jih

Vsak sprednji del škatlic je vreden pol centa v gotovini, ali pa šteje kot celi kupon za darila

Kuponi za gotovino v vsaki škatli

Pošljite za katalog daril
NEBO DEPARTMENT
95 First Street, Jersey City, N. J.

P. Lorillard Co., Inc., New York City. Est. 1760.

Emerson Phonograph. 500 coupons

Pair Diamond Ear-rings in case, each 25-100 kt. 9100 coupons

Diamond Scarf Pin in case, 25-100 kt. 5100 coupons

Ladies' Gold-filled Bracelet Watch. 600 coupons

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. 1. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Družbene države na leto.....\$2.00
Za Družbene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznačijo
POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

5. dec.	Nedelja	Saba, opag.
6. "	Ponedeljek	Miklavž, škof.
7. "	Torek	Ambrozij, škof.
8. "	Sreda	Preč. Poč. M. D.
9. "	Četrtek	Sir, škof, Val.
10. "	Petek	Evlija, muč.
11. "	Sobota	Danaz, papež.

DRUGA ADVENTNA NEDELJA.

Katoliška vera v današnjih časih.

Odkar obstoji katoliška cerkev ni bila nikdar brez sovražnikov. Komaj je naš Zvečan prišel javno učiti in že so ga sovražili pismarji in farizeji in nasprotovali so mu, kljub temu, da je ozdravljajl čudežno bolnike, slepce, hromce, gobovce. Sv. Janez Krstnik pošlje k Jezusu dva svojih učencev z vprašanjem: "Si ti, kateri ima priti, ali naj družega čaka mo?" Jezus jima odgovori: "Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in videla. Slepici pregledujejo, hromi hodijo, gobovi se očistujejo, gluhi slišajo, mrtni vstajajo." Potem pa dostavi zlasti za današnje čase pomembne besede: "Blagor mu, kateri se nad menoj ne bo pohujšal." Mnogo jih je dandanašnji, ki se sramujejo svoje vere, ki nočejo in se sramujejo v javnem življenju pokazati svojo vero. Zlasti dandanes moramo verovati popolnoma tudi javno in braniti moramo vero.

Verovati moramo popolnoma, to je, vse moramo verovati, kar nam sv. cerkev zapoveduje. Mnogo jih je, ki trdijo, da ne katoličani in vendar zamerjajo nekatere verske resnice n. pr. oni odrekavajo sv. očetu vrhovno oblast in trdijo, da cerkev nima pravice davati zapovedi. Taka vera ni popolna, ni več katoliška. Ako verujemo, da je Jezus, Sin božji, večna mladost, ki je vstanil sv. cerkev, ki je "steber pravice", potem moramo tudi pripoznati, da je ta cerkev sposobna človeka varno voditi po poti resnice in pravice. Mi tedaj nismo slobodni, da bi smeli mej verskimi resnicami zbirati, kaj hočemo in kaj nočemo verovati. Mi moramo verovati vse, kar nam cerkev zapoveduje. Kdor veruje, bo zveličan, kdor ne veruje bo pogubljen. Naša vera mora biti trdna, že vsak dvoj, prostovoljni dvom je prepovedan. Kdor prostovoljno dvomi, ta je vero zatajil. Bodimo torej čuječi zlasti dandanes in podvrzimo se brezpogojno naukom Kristusovim! Kakor otroci verujemo brezpogojno materi, tako moramo brezpogojno verovati cerkvi, ki je steber resnice. To je potrebno zlasti v naših časih, ko je zanikanje vsega razodetja dospelo do skrajnosti, ko veda zametava Boga iz

osabnosti, človeška družba iz brezbrzičnosti in vest iz pokvarjenosti.

Vero moramo tudi javno pokazati. Sv. vera je kakor sonce, ki razliva svoje žarke, in svojo gorkoto. Mi ne potrebujemo le besed, mi potrebujemo dejanj. "Ne oni, ki pravi Gospod, Gospod, marveč oni, ki stori voljo nebeskega Očeta bo zveličan." Pri krstu smo sprejeli dolžnost ne le verovati, marveč tudi po veri živeti, torej dejansko pokazati svojo vero. Apostoli so dejansko pokazali svojo vero, ker so jo z velikim trudom in nepopisljivimi žrtvami oznanjevali po širnem svetu. Oni in mučenici so dali celo svojo življenje za sv. vero. Sploh pa vsak, ki je svetnik v nebesih, ni le veroval vsega, je marveč vero tudi potrdil se svojim življenjem. Naša častna dolžnost je torej, da ne skrivamo svojega prepričanja, da je marveč pokažemo tudi javno. Ako to storimo, ne sledimo mnenju ljudi, ki je spremenljivo in piše lik vetru danes semkaj, jutri pa na nasprotno stran. Ako pričamo vero, sledimo Bogu, ki je nespremenljiv in neomahljiv, ki je resnica in pravica. Bog nas gleda. On nam je izročil bandero in pri tem bandero smo prisegli pri sv. krstu, pri prvem ov. obhajilu. Obhajili smo, da se bočemo zvesto držati vere naših očetov. Prav tako — in še bolj — kakor je sramotno za vojaka, ako zapusti svojo zastavo, bilo bi sramotno, ako bi zapustili našo zastavo s tem, da bi se ne zmenili več za vero.

Vero moramo pa tudi braniti, ker se zlasti dandanes vsepovsodi napada. Duhovnik mora raz prižnice braniti resnice sv. vere; navadni kristjan pa naj jih priča in brani v zasebnem in javnem življenju. Ne izgovarjaj si, da nisi zadosti poučen. Ako nisi, se pa pouči; beri dobre knjige in časopise, skrbno in pazljivo poslušaj besedo božjo. Pa vzemimo tudi, da bi bil preokoren braniti sv. vero z besedo, ali pa s peresom, brani jo vsaj se svojim neomadeževanim življenjem. Poštenost tvoja, treznost tvoja, skrb za ženo in otroke naj bo tolika, da te bodo drugi občudovali. Ako se bo to zgodilo, se bodo tudi vprašali, kaj pa nagiba tega človeka, da je tako pošten, tako dober in vzgleden? Odgovor bo, on je dober katoličan. Sklepanje potem ne bo težko, ako ima katoliška vera in cerkev tako dobre moze, tako vzgledne žene, o potem mora nekaj na njej biti, kajti na njih sadovih jih bomo spoznali. Brani vero in cerkev kakor braniš čast in poštenje svoje lastne hiše. Ako tako visoko ceniš sv. vero, potem ti bo ona res vir časnega in večnega blagoslova.

REV. J. P.

SOCIJALISTOVSKA ZAROTA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

Svobodna ljubezen.

(Nadaljevanje.)

Ernest Belfort Bax, znan angleški socijalist zatrjuje v "Outlooks From a New Standpoint", da "človek sme zavreči spolno moraliko; enakoženske zakone naj se odpravi; človek da ima pravico svobodne zveze med možni in ženami; če je zadovoljen, se lahko poroči za vedno, ali samo za nekaj časa; da postaven zakon nima nikake moči, ki bi vezala..." (Stran 114, izdaja iz leta 1891.)

"Prostitucija za zasebni užitek, je moralno gnusna. Ravno isto delo z namenom za potomce pa zgubi prostitucijski značaj." (Ravno tam, stran 123.)

"V nekaterih točkah se radikali in socijalisti bolje ujemajo, kakor v sovražstvu proti postavnemu, modernemu enoženstvu..." (Istotam, stran 151.)

"Veliko izvrstnih mož in žen, morda večina, je rojenih tako, da je večna zveza za nje, najboljša reč; so pa drugi izvrstni možje in žene, kateri imajo prirojeno živahnost domisljivo in so bolj českega značaja, za katere tak zakon ni prava stvar..." (V isti knjigi, stran 157.)

"Tukaj razločujemo med moraliko srednjega razreda in socijalistovsko moraliko. V prvi ni prav, če se živi v zakonu, brez da bi se preje splošni gotovi predpisi... Kar se drugega tiče, stan nepostavnega zakona ne onečasti ni moza, ne žene..." (Tudi tam, stran 158.)

"Socijalizem bo vdaril prav na korenine prikljenega enoženstva..." (Stran 159.)

Odlomke iz gnile knjige o svobodni ljubezni naj zaključimo s tem: "Če se vpraša, ali je zakon zmot, bo vsaka nepristranska oseba odgovorila — enoženški zakon je zmot — o drugem smo tihi. Ne vemo, kakšna bo nova družina, družba v prihodnosti, v kaj se bodo možje in žene razvile, ko bodo ekonomično prosti. Med tem časom pa se moramo borovati z vsemi močmi proti nauku, da je zakon z eno ženo svet" (Ernest Belfort Bax v "Outlooks from a New Standpoint", stran 160.)

Milvauska socijalno demokratska tiskovna družba, katero je ustanovil Victor Berger, je priporočala to knjigo v ceniku leta 1912 in jo prodajala po dolarju. S tem toraj ne morejo trditi, da ne zagovarjajo svobodne ljubezni.

Ernest Belfort Bax govori o današnji družini v neki drugi knjigi, "Religion of Socialism", tako: "Pozivljamo vsako človeško bitje, da nam pokaže eno samo stvar, dobro ali slabo, katere veže ljudski zakon. Zakon je

najboljši zgled popolne prevare, kar jih zgodovina pozna." (Stran 141, izdaja iz leta 1891.)

"Socialism, Its Growth and Outcome", katerega urejatelj Ernest Belfort Bax in William Morris, tudi zagovarja prosto ljubezen. Njegova pisatelja pravita: "Lastnina otrok bi se nehala in vsak otrok, ki bi se rodil, bi bil takoj cel državljan, bi užival vse državljske pravice, naj bi bili stariši karkoli. Tako bi se začela nova družina, ne na trgovski podlagi za celo življenje, ne glede na razmere, ampak na medsebojnem nagnenju, družba, katere bi se nehala, kadar kdo hoče..." Ne bilo bi nikake sodbje, če se sme ena vez razrušiti in druga skleniti." (Stran 299 in 300, izdaja iz leta 1893.)

"International Socialist Review" pravi meseca decembra, 1908, da je "Socialism, Its Growth and Outcome" zgledna zgodovinska knjiga, katero imajo socijalisti že dolgo časa za nepremljivo. Po ceniku, izdanemu v narodnem socijalističnem uradu, majnika 1912, je bila ta knjiga o svobodni ljubezni naprodaj po 50 centov. Chas. H. Kerr & Co., socijalistična tiskovna družba v Chicagu, pravi o ceniku, junija 1912, da je ta knjiga najvažnejša v socijalistični književnosti, katero sta spisala najboljša socijalistična pisatelja na Angleškem. Iz tega naj čitatelji povedo, če je res, kar socijalisti pravijo, da niso proti družinskemu življenju.

12. novembra, 1907, je rekel v nekem govoru Henry Quelch, uradnik socijalističnega lista "London Justice": "Odpraviti hočem zakon. Hočem, da se vsa družba, kakršna je danes, odpravi. Ne maramo zakonskih vezi. Hočemo svobodno ljubezen."

Edward Carpenter pravi v svoji knjigi "Love's Coming of Age", da se zakonske razmere povzdignejo veliko višje, če se menja tovariša, dokler se pravega ne najde.

Da bi se to delo razširilo med socijalisti, zato piše Chas. H. Kerr & Co. v "International Socialist Revue", v Chicagi, decembra 1902:

"Carpenter hrabro odgovarja vprašanju, katerega se ponižni hinavci obojega spola boje. Ponuja nam rešitev, katere bi se ne smeli sramovati najboljši voditelji svobodne misli. Vsled očarjujoče pisave vsakdo lahko bere knjigo, kdor išče luči o sorodstvu moža in žene v prihodnosti."

Ista družba pravi katalogu, leta 1912, da je to najboljša knjiga, kar jih je kdaj spisal o razmerah obeh spolov med seboj.

Carpenterjevo knjigo so prodajali spomladi, leta 1912, po dolarju v narodnem uradu socijalistične stranke v Chicagi; revolucionarji pa se drznajo tajiti, da ne zagovarjajo svobodne ljubezni.

August Bebel, nekdanji nemški socijalistični voditelj, je spisal knjigo "Žena pod socijalizmom", katere je bolje poznana pod imenom "Žena". Samo nekaj vrstic je treba, da dokažemo, da je Bebel, kakor vsi socijalistični voditelji, zagovarjal prosto ljubezen:

Ča pride nesloga, prepri in nezadovoljnost med dve osebi, ki sta se združile, morala zapoveduj, da se razruši nenaravna in nemoralna vez." (Woman Under Socialism", Bebel, stran 344; angleška izdaja iz leta 1904)

Bebelova knjiga je zelo razširjena. Imela je nad trideset izdaj in je bila prestavljena skoro v vse evropske jezike. Do svoje smrti, leta 1913, so ga imeli milijoni po celem svetu za junaka. Njegova knjiga, katere velja povsod za vzorno delo mednarodnega socijalizma, je seveda napredaj z drugimi knjigami o svobodni ljubezni v narodnem uradu socijalistične stranke.

Frederick Engels se je poslovl med socijalisti zavoljo svojega dela "Origin of the Family". Ta pravi o svobodni ljubezni.

"Tiste lastnosti, katere ima enoženstvo zavoljo lastninskih razmer, bodo gotovo izginile; namreč, moževa nadvlada in nerazdružljivost zakona..." Če je edino oni zakon moralen, ki obstoji iz ljubezni, potem je gotovo, da je zakon toliko časa moralen, dokler obstoja ljubezen. Posameznikova spolna ljubezen je odvisna od posameznika, zlasti moža. Popolno ugašenje ljubezni, ali če ljubezen začne strastno goreti kje drugje, napravi ločitev, prvi blagoslov za obe stranki in družbo.

Človeštvo pa ne mara brezkoristnega tožarjenja za ločitev zakona." (Origin of the Family", spisal Frederick Engels, stran 99, katero je prestavil leta 1907 Unterman.)

"The Comrade" v New Yorku, novembra 1902, priporoča Engelsovo knjigo s temi besedami: "Najboljše delo v vrsti socijalistične književnosti je izdal Chas. H. Kerr & Co., namreč, "The Origin of the Family", spisal Frederick Engels, prvič v angleščino prevedel Ernest Unterman. Ta knjiga je bila prvič izdana leta 1884 in prestavljena skoro v vse evropske jezike in je bila dolgo časa klasični socijalistični modroslovne književnosti."

"The Call" v New Yorku priporoča dne 27. februarja, leta 1910, to knjigo s sledečimi besedami: "Knjiga, ki vsebuje vse, kar bi morala vsaka žena vedeti, je Frederick Engelsova "The Origin of the Family." Vsaka socijalistična žena bi morala postati agentinja, da bi prodajala to knjigo."

(Nadaljevanje sledi.)

— Priporočajte rojakom Amerikanskega Slovenca, ki je edini katoliški list v Ameriki. Stane le \$2 na leto.

NARAVOSLOVNE PRIKAZNI.

I.

Koliko meteorov pade na dan? Amerikanski zvezdoslovec Say je poskušal dognati, koliko meteorov pade na dan na zemljo. V nočeh je nemurno pazil na meteore in je izračunal, da pade vsako noč povprečno na zemljo 5 meteorov z onega polja, ki se vidi skozi teleskop. Ker je pa to 120 milijonski del celega nebesnega prostora, se s prostim računom najde, da pade vsako noč v zemeljsko ozračje okoli 600 milijonov meteorov, v 24 urah pa 1200 milijonov. Newton je izračunal, da pade na zemljo 10 do 15 milijonov meteorov, ki se morejo videti s prostim očesom. Potemtakem pade stokrat več meteorov v zemeljsko atmosfero nego se vidi s prostim očesom. Verjetno je seveda, da te številke niti oddaleč niso točne. Nesumljivo pa je, da naš planet stoji v svetovnem prostoru v gotovi premeni materije, in to na ta način, da dobiva prirastek v meteorih, a izpušča od sebe pline. Ali prirastek v masi je jako neznamenit, četudi padajo meteori v toliko količini, in to vsled ogromne veličine zemeljske mase.

II.

Nov vodopad.

"Največji vodopad sveta", Niagarski, mora odstopiti svoje mesto nedavno najdenemu vodopadu Ihuausu v Južni Ameriki (ki je nazvan po reki istega imena, ki teče med Brazilijo in Argentino). Ta novo najdeni vodopad je mnogo veličastnejši in silnejši, ko Niagarski. Glasom raziskovanj Anagaste pada ta vodopad z višine 210 stopinj. Niagarski pa z višine 168 stopinj: prvi je širok 13,123 stopinj, to je poltrikrat širji ko Niagarski. Po poslednjem steče v uri 100 milijonov ton vode, po novem pa v istem času 140 milijonov ton vode, naravno z veliko večjo silo. Ta, sedaj prvi vodopad meri pri izlivu reke 30,000 stopinj, a njegova višina je 220 stopinj. Leži v čisto neprodilni šumi in da se pride k njemu, se mu je treba bliziti skoro 1500 km z navadnim čolnom. To je med drugimi tudi vzrok, zakaj zemljepisci do poslednje dobe niso ničesar znali za ta znameniti vodopad.

Silvin Sardenko:

TRIKRAT ENAJST VOJNIH.

Po narodnih motivih.

IV.

"Fantje skup se zbirajo,
Na Laško pomarširajo."

Z Bogom gore!
Naše dvore
obvarujte krvave zore.
Z Bogom, Sava!
Hei Triglava,
da te nam tujec ne preplava.
Z Bogom, koče!
Če mogoče
nebo vas brani strelne toče.

Z Bogom, polja!
— Božja volja!
— mi gremo daleč čez podolja.
Z Bogom, bratje!
Mi soldatje
na bojni svatbi bomo svatje.

V.

"Ne žalujte, mati vi,
fantje smo cesarjevi!"

Tiho kakor selska noč,
s težkim srcem in korakom
gre za sinom in junakom
mimo nemih hiš in koč.

"Moja misel bo s teboj
in molitev moja vroča."
— zadnji mu pozdrav izročja —
"vedno stal boš pred menoj."

"Vedno bom pred vami stal.
Stali boste vi pred mano,
če bom ranjen z bridko rano,
lažje spet jo bom prestal."

"Če boš zdrav — nam sporočiš."
— Drug ob drugem gresta resno
in ozreta se na desno.
Kjer stoji na meji križ.

"Moje zdravje? — Sporočim.
Mojo smrt? — Vam drug naznani..."
Vran je kričal na poljani,
dolga še je pot pred njim.

Križem pot. Za gozdni svet
skrilo se je rodno selo.
Sin otere potno čelo,
mati solzo: "Pridi spet!"

"Kakor hoče modri Bog,
tostran ali oakraj groba..."
In prevzela je tesnoba
dvoje src in dvoje rok.

Mati vrže se pod križ.
Blagovest je čula s križa:
"Za gorami dan se bliža.
Sina vrnem. Kaj ihtiš!"

VI.

"Kam greste, ljubi očka moj,
da sinka nočete s seboj?"

"Ne jokaj! Pojdiva, otrok!
Ti v božji hram, jaz v bojni hrum.
Saj v rokah naših vaš je mir
in v rokah vaših naš pogum."

Odšla sta vsak na svojo pot.
Povsod roke se dvigajo:
in v hramu tam in v hrumu tam,
kjer meče iskre vžigajo.

"Povejte, očka, ako ni
molitev hujša kakor meč?
Pri nas miru je vedno manj,
pri vas poguma vedno več."

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.

Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Blagajnik:.....Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Nesrečni bavarski kralj Oto I.

ki ni nikdar vladal, dasiravno se vsa vladarska dela v njegovem imenu vrše, je praznovan zadnjega septembra 55-letnico svojega rojstva. Blazen živi daleč od stolnega mesta na gradu Fuerstentried in opravlja — otročja dela. V jeseni najraje pobira kostanj. Tudi po zimi mu morajo sluge natresti kostanja po vrtu, da ga pobira, kakor majhen otrok. Ker ga zelo dobro čuvajo, morebiti Bavarska še ne dobi dolgo časa svojega pravega vladarja.

Strast in bolezen.

Stara zdravniška knjiga nam pripoveduje, da "boleznj izhajajo iz zlobe, nevednosti in nesposobnosti za krotitev strasti, ker ovirajo pravo reditev". Vedno smo poudarjali potrebno redne prebave in zdravljenja vsake nerednosti v začetku, ne glede na njen vzrok. Zanašati se je v takih slučajih na Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, splošno znano odvajalno zdravilo. Sestavljeno je iz starega rdečega vina in zdravijskih zeli. Kadarkoli ste nerazpoloženi vsled svoje razdražljivosti,

Srečen samomorilec.

Mlad zid. pomočnik se je hotel te dni v Parizu končati vsled — srčnih bolečin. Skočil je iz okna petega nadstropja — a je padel na stekleno streho, kjer je ostal nepoškodovan, a ga ni motilo. Rekel je: "Bo pa treba z nova začeti." In pričel je. Skočil je zopet iz petega nadstropja druge hiše — ker prejšnjega niso več pustili — a zopet mu je bila sreča mila, da je obvisel na nekem oknu in zopet je bil rešen. Sedaj je obljubil, da ne bo več pričel, ampak bo baje svoje srčno bol zdravil z novo ljubeznijo.

Kam vlagate Vaš denar?

Je-li vlagate Vaš denar v banke, ki špekulirajo z bondi in delnicami?

Vaš denar je najbolj na varnem, ako ga vložite v banko, ki posojuje izključno samo na prvi mortgeje; torej na sigurnost. Naša je edina banka v Pittsburghu, ki se ne spuša v nikake špekulacije, marveč vsak cent, ki ga naša banka posodi je vknjižen na prvi mortgej.

Mi plačujemo našim vlagateljem
po 5% obresti
in jamčimo absolutno sigurnost.

Ako hočete, da bo Vaš denar sigurno in varno naložen, poslužite se sigurne banke.

Pittsburgh Deposit & Title Co.

331 FOURTH AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Inozemski oddelek: ANTON ZBAŠNIK, manager.

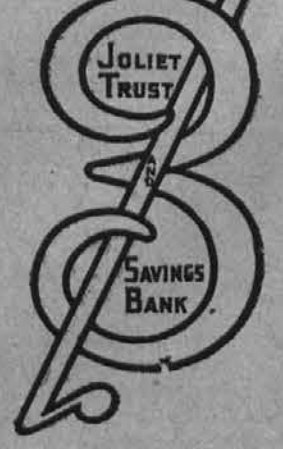
430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem. Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Ta banka plača

3%

obresti
na vlogah

Joliet Trust & Savings Bank

Barber Building, Joliet, Ill.

Glavnica \$100,000.00 Jamstva fund \$50,000.00

ARCHIBALD J. McINTYRE, Pred.

ERVIN T. GEIST, kasir.

THOS. F. DONOVAN, Podpred.

TA BANKA JE POD DRŽAVNIM NADZORSTVOM.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Vstanovljena 29. novembra 1914
Inkor. v drž. Ill., 14. maja 1915

Družbino geslo: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik.—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik.—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljke se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

PRISTOPILI ČLANI.

K društvu št. 1, Joliet, Ill.: Nick Stepanović, Jos. Janežič, Martin Bajuk, Leopold Stupica, Ludovik Perušek, Još. Levstek, Peter Levstek.

Joliet, Ill., 29. nov. — Društvo Sv. Družine je imelo svojo redno mesečno sejo včeraj ob lepi udeležbi članstva kljub slabemu deževnemu vremenu.

Med sejo je predsednik br. Stonich v krasnem govoru naznanil članstvu, da je ravno eno leto dni odkar se je obdržavala ustanovna seja tega društva. Omenil je, da se je naše društvo nepričakovano dobro razvilo tako da je danes, ko smo na koncu prvega leta društvenega obstanka, že po članstvu menda največje slovensko podporno društvo v Ameriki. Omenil je tudi, da je naše društvo že veliko dobrega storilo za trpeče sobrate. Že je izplačalo več sto dolarjev bolne podpore svojim članom, pa ima kljub temu še lepo svoto v blagajni. Priporočal je članom, da naj složno delujejo tudi vnaprejšnjem in privedejo v našo sredo vse svoje znanec, prijatelje in sorodnike obojega spola. In če se bo to zgodilo, bo imelo naše slavno društvo najmanj en tisoč članov in članice, ko bo praznovalo svojo drugo obletnico.

Ker je bila ravno prva adventna nedelja je br. pred. Stonich opozoril članstvo na versko dolžnost. Vsak član in članica naj store svojo versko dolžnost kadar in kjer ima najlepšo priliko.

Predsednik br. Stonich je končno opozoril članstvo, da se naj v polnem številu udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila dne 26. decembra, ker ta dan bo mnogo važnih stvari na programu. Na tej seji lahko sklepa društvo o premembi pravil. Na tej seji se bo tudi volil odbor za l. 1916. Priporočal je, da naj pride vsak članica na sejo, da se izvolijo najboljši člani v odbor za bodoče leto, ker napredek društva najbolj pospešujejo odborniki, če so delavni in varčni.

Bolniški odbor je poročal in društvo je dovolilo odboru izplačati podpora sledečim članom:

Br. Frank Spelich za 24 dni \$24.00.
Br. Martin Fir za 18 dni \$18.00.
Br. Ivan Radošević za 15 dni \$15.00.

Vsi oni, ki žele pristopiti v to naše veliko in močno društvo imajo se zdaj najlepšo priliko, ker pristopnina je še vedno prosta. Kdor želi pristopiti naj se oglasi ali piše na podpisane.

Z bratskim pozdravom
Jos. Klepec, tajnik.

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČ.

(Iz "Domoljuba")

Za zimo dobro preskrbljeni.

Jožef Kleva, doma v Maliji pri Portorožu na Primorskem, piše 30. septembra z italijanskega bojišča svojem bratu:

Dragi brat! Najprvo te srčno pozdravim in Ti naznanim, da sem popolnoma zdrav in vesel. Za zimo sem dobro preskrbljen; dobil sem dosti gorke obleke ter mi prav nič ne manjka. Zdal nekaj dni je hudo streljanje s topovi, da se skoraj zemlja trese; velikanske krogle tako brenče, žvižgajo in tulijo po zraku nad nami, da bi človeka kmalu oglušilo in omamilo. Toda tega smo že vajeni in se za to dosti ne menimo, zlasti, ker naši vedno zmagajo. Zraven se pa zavedamo, da je Bog z nami ter nas varuje tukaj in povsod, saj gremo za pravično stvar v boj in upamo na popolno zmago nad vsemi sovražniki.

Včeraj sva jaz in moj tovariš Tone obvezovala dva ranjenca. Kar pade granata par korakov od naju, pa se nama, hvala Bogu, ni nič zgodilo. Tu di pozneje sva še ostala na obvezovališču brez vse poškodbe, dasi so zmedrom padali šrapneli. Kakšen dan napeto gledamo, kako se po zraku lovijo naši in italijanski aeroplani. Včeraj naš letalec zapodil v beg dva moderna in ponosna italijanska aeroplana, da se nista več prikazala. Ja, dragi brat, Boga moramo hvaliti in

Ottawa, Ill., 29. nov. — Slavno uredništvo: — Prosim, da mi dovolite malo prostora v našem priljubljenem listu A. S., ker malo kedaj se vidi kak dopis iz naše male slovenske naselbine. Delavske razmere so še precej dobre dosedaj, za naprej se ne ve. Tem potom tudi sporočim od D. S. D. št. 5. Ottawa, Ill., da smo imeli na Zahvalni dan lepo in krasno veselico pri br. Mathu Bayuku, pri našem slovenskem gostilničarju. Naše D. S. D. št. 5, Ottawa, Ill., si je najelo za ta dan od br. Matha Bayuka salun in zraven prostorno dvorano, kjer je igrala slovenska godba iz Joliet. In izrekamo lepo hvalo br. Mathu Bayuku in godcem, ki so pridno igrali. Tem potom se tudi zahvaljujemo g. J. Hrovatu in g. J. Modcu v La Salle, Ill., ki sta nas obiskala in nam dala za dar živo gosko, katero smo izsrečkali in nam je lep denar prinesla v blagajno. In tudi lepa hvala našim dekletom in ženam, darovalkam lepih in krasnih kosaric, v katerih je bilo raznovrstnih okusnih jedil. Lepa hvala našemu sobratu Joe Stravjetu, ki se je toliko trudil, da je razprodal ta krasna darila, ki so nam prinesla lep dobiček v blagajno. Ki so enkrat lepa hvala vsem skupaj, ki so se udeležili te veselice. Tem potom tudi naznanjam vsem članom zgoraj omenjenega društva, da vsaki član se udeležijo prihodnje nedelje 5. decembra 1915 glavne seje, ker se bo volil novi odbor za prihodnje leto 1916 v navaden prostor ob 2. uri popoldan in da se vsaki član udeležijo te seje.

Z bratskim pozdravom
Marko Wolovec, tajnik.

La Salle, Ill., 30. nov. — Tem potom naznanjam članom in članicam Društva Sv. Družine št. 3, spadajoče k Družbi Sv. Družine, Joliet, Ill., da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se vrši v nedeljo 5. decembra ob 10. (poldeseti) popoldne v prostoru sobrata Josepha Woodshenka, na prvi cesti. Ta seja je redna mesečna in ob enem glavna seja v letu in volitev odbora za bodoče leto 1916. Zato naj nobeden član ali članica ne zamudi v nedeljo popoldne. Ob enem se enkrat naznanjam: Kdor želi pristopiti v naše društvo, sedaj se lahko pristopi brezplačno, pozneje bo treba plačati vstopnino. Članstvo Društva se je pomnožilo in blagajna je narasla ter stroški so majhni.

Anton Kastello, tajnik.

moliti, da nas varuje vsega hudega. Srčno pozdravljam vse skupaj.

Pismo iz italijanskega ujetništva.

Prosim Vas, blagovolite priobčiti v Vašem cenjenem listu, da je moj oče Karol pl. Reya iz Kozane v Brdih — Vaš dolgoletni naročnik — v italijanskem ujetništvu s svojo družino, a ne celo. Moja petnajstletna sestra mi piše:

Preljuba sestra!

Pisala sem Ti že eno pismo; morda ga nisi dobila, zato Ti pišem drugo. Predvsem ti naznanim, da je naš č. g. kurat Blažko, ki se nahaja v večino Kozancev v Turinu, dobil dopisnico od našega Lojzeta, ki toži, da nič ne ve za nas. G. kurat nam je to takoj sporočil ter nam s tem napravil veliko veselje. Tu smo v severni Italiji pri švicarski in francoski meji, kjer je tako mrzlo, da so bile 20. avgusta komaj črešnje zrele. Tukaj je velika božja pot po imenu "Madona d'Oropa". Lepo priliko imam hoditi v cerkev in prositi Boga za rešenje iz pregnanstva. Tukaj pri nas je tudi č. g. iz Cerovega. Iz Brd smo na vseh straneh severne Italije. Naša prelepa Brda so bojno polje. Italijanski vojaki so vedno na enem mestu. Mi se vsi smejamo njih piškavemu junaštvu, ker nam po takšnih bojih niso niti pičice naše zemlje vzeli. Akoravno smo proč od ljubega doma, nas osrečuje misel, da bo vse srečno poteklo. Mnogi si v čast štejejo, da nas vidijo, ker so naši vojaki taki junaki! Belega kruha imamo, hvala

la Bogu, dovolj. Doma so nam sovražni vojaki vse pobrali. Od doma smo šli proti dne 30. maja. Še mnogo, mnogo Ti imam povedati. Kaj vse nam je napravil! Fini paprikaš, guljaš, pečenke z najrazličnejšimi francoskimi in angleškimi imeni, vsak dan močnato jed itd. itd. — Kak razloček potem, ko sem bil ranjen!! Stradal nisem še nikdar toliko kot 11 dni na potu in 4 dni v špitalu v Lucku. Človeku se je zdelo, da je za napotje in nadlego vsakomur. Sicer se pa, ko se pride v bolnico — redno — vse pozabi; le spomini se ostanejo in pa na telesu poznaš, kaj se je s teboj godilo.

Tudi hudo — mine.

Bojišče, 26. sept. 1915.

Z taborišča ruskih ujetnikov.

Vrli, dragi "Domoljub"! Veliko poučnega in bodrilnega nam prinaša tudi v teh usodopolnih dneh. V znak hvaležnosti in ljubezni do domovine, ki jo uprav sedaj še bolj cenimo, sprejmi nekaj vrstic tudi od nas slovenskih vojakov, ki stremimo ruske vojne ujetnike v Marchtrenk-u na Gorenje Avstrijskem. Ko smo prišli proti pomlad di sem gori, je bilo v tem okraju samo eno, že precej veliko taborišče. Sedaj se pa napravljajo že tretje, tako da bo v teh "magacinih" prezimilo lepo število ruskih "medvedov". V tem položaju se dobro počutijo, kar sami večkrat izražajo. Kljub temu jih bo treba tudi v ostri zimi čuvati noč in dan, kajti lahko se kateri po sanjah o svoji domovini "zbudi", pa bi ga luna nosila, čeravno ne predaleč. Naj omenimo, da nas mimogrede marsikateri vpraša: "Pan, skora spokoj?" Pa dobro je, da se molči, saj s tem se tudi odgovori. Rusi naj to vprašanje rešijo po svoji vesti. — Radoveden bi bil kdo, kako se nam vojakom godi. No, po večini nam nič hudega ni — z ozlrom na one na fronti. Le zima nas nekaj straši. Službo imamo vsakih drugih štiriindvajset ur; v cerkev hodimo vsako drugo nedeljo v kompaniji. Tako živimo dokaj mirno, enolično življenje, ki je pa tudi mi hrepimoz premeniti v — srečen mir. Pozdrav tukajšnjih Slovencev: Bog z nami!

Poveljniki vojev odločujejo...

Praporščak Joško Ilc, član "Zarje", leži ranjen v bolnišnici v Chridimu. Življenje v bolnišnici opisuje svojem prijatelju tako-le: ...No, sedaj pa malo naš špital! Če bi bil jaz zdrav, bi bil prav rad tukaj. Postrežba dobra. In tovariši! Eden je siten, drugi ne more nič potrpeti in stoka celi dan; tretji leži in se ne oglasi; moj sosed igra na gosli in kitaro in prepeva, drugi mu pomaga. No, ubija se čas. V špitalu trpi dan pač 48 ur. In rane! Eden jo ima na glavi, drugi je s prestreljenimi prsi, tretji ima strto roko, v kotu leži eden s strelom v glavo. Večina smo sami poveljniki vojev. — To ti je namreč najbolj in največja sirota pri kompaniji, če hoče rešiti svojo nalogo kot se zahteva. Izpostavljen je v prvih vrstah največjemu ognju, pri šturmu ti je zopet v prvem napadu. Če on ostane, vse ostane. In to pričajo seznami izgub, to ti priča, če se ozreš po bolnišnicah, vsaka ofircska soba. Povsod kadet. Četa — regiment, ki ima dobre poveljnike vojev, ima vedno lepe uspehe. Seveda je tudi od drugih marsikaj odvisno; a naj bodo drugi komandanti še tako izvrstni, če so poveljniki vojev kukavice, je vse zastoj. Jaz sem se vedno držal principa "čemu se drukati?" — Usoda! Prvi naskok sem vodil v Volhiniji nad Luckom proti Rovnu na kolodvor; drugi iz Lucka. Padal je dež; — prodrali smo skozi gost močvirnat gozd — nad našimi glavami se je križal artiljerijski dvoboj. Kako majhnega se čutiš v takem položaju. Slišiš šrapnel, slišiš granato; vsak čas zadenemo na artiljerijskega sovražnega opazovalca, in padalo bo v naše roje vrste. Previdno naprej! Na robu gozda smo. Rusi gredo preko železnice — 100 korakov razdalje. Mi streljamo. — Ne dolgo. Le naprej! Vse se dvigne, bajonet pripravljen — divji hura! — Rusi proti nam; na tri korake Rusi roke kvišku — udajo se! Zanimiv je bil zame trenutek, ko gre Rus nadme s bajonetom. Že je blizu. Dvignem pištolo — to sem imel vedno za take prilike z 10 naboji v desni roki — in siromaku je upadla korajža. Puško vrže proč in dvigne roke. Pravzaprav bi ga bil moral kaznovati s kroglo, ker je mislil, da nimam orožja in se ne bom mogel braniti. Brez izgub smo imeli ta dan krasen plen; 2 lokomotive, 2 strojni puški, navadnih pušk (japonskih) vse polno, 96 železniških voz z opravo za kolodvor. Rusi so se hoteli umakniti in vzeti s seboj opravo kolodvorov. Dobili smo 4 lepe konje s popolnoma novimi komati, in kaj še vse drugega, celo sam ne vem. Bili smo pohvaljeni! To je za vojaka veselje! Rusi so imeli pripravljene že za večerjo prešiče. Te so podavili naši Bošnjaki in si privoščili dobro večerjo. Sploh se redko kaj tako dobro živi, kot smo mi živeli v tem času v rojni črti. Cela sela so bila polna živih stvari: prešičev, gosij, kokošij in rac; tuintam smo dobili kakš tele; ljudje so vzeli le govejo živino s seboj in — šli. In naši

kuharji so dobro skrbeli, da se nismo pritoževali. Naš ofircski kuhar pri 2. kompaniji je bil preje v civilni hotelski kuhar na Reki. Kaj vse nam je napravil! Fini paprikaš, guljaš, pečenke z najrazličnejšimi francoskimi in angleškimi imeni, vsak dan močnato jed itd. itd. — Kak razloček potem, ko sem bil ranjen!! Stradal nisem še nikdar toliko kot 11 dni na potu in 4 dni v špitalu v Lucku. Človeku se je zdelo, da je za napotje in nadlego vsakomur. Sicer se pa, ko se pride v bolnico — redno — vse pozabi; le spomini se ostanejo in pa na telesu poznaš, kaj se je s teboj godilo.

Tudi hudo — mine.

Bojišče, 26. sept. 1915.

Vojak Jernej I. iz Vomberga pri Cerkljah piše očetu:

Dragi oče! Dobil sem dva Vaša pisma in sem bil vsakega vesel, kajti ako je človek tako daleč od rodne zemlje, je vesel vsake vrstice od doma.

Pisal sem zadnjič pred bojem misleč, da je to zadnja moja karta, ker smo imeli potem hud boj; ali vendar sem ostal še živ, čeprav je padlo dosti vojakov in tudi mojih tovarišev na obeh straneh. Tovariš na moji desnici je padel, ko smo bili v rojni vrsti; na levi je bil pa hudo ranjen. Obe sta bila gospodarja-kmeta, eden (mrtev) iz Medvod, drugi pa iz Tržiča. Meni je bila dum-dum-krogla puško iz rok izbila. Res se moram zahvaliti Vsemogočnemu, da sem ostal nepoškodovan. Med bojem se je pa zraven se ploha vtila, da smo bili vsi do kosti premočeni. Dosti hudega se mora pretrati; ali — vse mine. Sedaj smo prišli v Bukovino, poprej smo bili pa pri T. v Galiciji. Zares, veliko sveta smo že videli. Kranjski Janez je prehodil že vso Galicijo in Bukovino, kajti kjer se čuti kaj hušega, tam mora biti Kranjski Janez. Znanec je tukaj še nekaj; nekaj smo jih pa zdaj dobili. Ja, da bi bil že enkrat konec te vojske in da bi prišli še enkrat živiti in zdravi skupaj, to bi bilo veselje!

Molite in prosite Boga, da bi se to zgodilo! Pozdravim vse.

POZORI POZORI

JESENSKE IN ZIMSKE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejših klobukov in kap vseh velikosti. Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odst. vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri. Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič
1001 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

ROJAKI IN ROJAKINJE ŠIROM AMERIKE! PRISTOPITE K NAJVEČJEMU SLOVENSKEMU PODPORNEMU DRUŠTVU.

Društvo Sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

ŠTEV. 1 D. S. D., JOLIET, ILLINOIS.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod." "Vsi za enega, eden za vse."

ODBOR ZA LETO 1915.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....Anton Nemanich Jr.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

NADZORNIKI:

Anton Šraj, Jr., Nicholas J. Vranichar, Joseph M. Grill.

To društvo sprejema v svojo sredo rojake in rojakinje iz vseh krajev Amerike, in sicer od 16. do 55. leta starosti brez vsacih ceremonij. Ne glede kje stanujete — najsibo v Jolietu ali v katerem drugem mestu v Ameriki, k našemu društvu lahko pristopite vsi, če se skazete z zdravniškim spričevalom in plačate kar pride.

Pri tem društvu ni treba nikakršnega potnega lista. Greste lahko kamor hočete in kdaj hočete. Samo, da točno plačate mesečnino in takoj, ko se preselite, tajniku naznanite svoj pravi naslov. Mesečnino lahko plačate za eden ali več mesecev vnaprej.

To Društvo izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsak delavni dan za 50c na mesec.

Izplačuje zavarovalnino, poškodnino in za operacije, za plačila, kakor kaže oglas gl. urada D. S. D.

Pri tem društvu ni nepotrebnih postav. Edino kar se zahteva je, da vsak ud plača svojo mesečnino. Kazni in drugih nepotrebnosti ni nobenih v tem društvu.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo. Kdor izmed cenj. rojakov in rojakinj želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se zglaš pri podpisane. Če mu ni mogoče osebno priti, naj piše za podrobnosti in navodila na:

JOSIP KLEPEC, JOLIET, ILL.

Imamo v zalogi Mohorjeve Knjige

ZA LETO 1916.

Izšlo je šestero knjig in sicer:

1. Koledar za leto 1916.
2. Mesija, 2. zvezek.
3. Zgodovina c. in kr. pešpolka št. 17.
4. Zgodovina slovenskega naroda, 5. zvezek.
5. Slovenske večernice, 69. zvezek.
6. Trojka, povest, namesto molitvenika.

En iztis knjig po pošti stane \$1.50, za naročnike v Pittsburghu, Clevelandu in Chicagu pa samo \$1.30 ker v tistih mestih imam zalogo. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša samo en dolar.

Alois Skulj
P. O. Box 1402, N. Y. City.

Naznanilo!

Slavnomu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

NOVO MESNICO in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni. Spoštovanjem

John N. Pasdertz
Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Fini čevlji za izbirčne.

Dobite jih v naši prodajalni.

Začnite kupovati čevlje pri nas, ker tu Vam najboljše in najložje postrežemo; imamo jih vseh vrst, velikosti, kakovosti in cen.

Mi imamo naprodaj najboljše "Swell Shod" in "Just Wright" čevlje, ki so znani po celi Ameriki.

Ti čevlji so "Union-Made".

Pridite k nam, če hočete da boste zadovoljni s čevlji. Mi Vam lahko jamčimo, da boste.

Cene čevljev: \$1.95, \$2.50, \$2.75, \$3.00, \$3.50, \$4.00, \$4.50, \$5.00 in \$5.50.

THE EAGLE

največja in najboljša prodajalna pohištva, peči in moške oprave.

406-8-10 N. CHICAGO ST.,

MATH. SIMONICH, vodja.

JOLIET, ILL.

V SLUŽBI KALIFA

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.

Hrvatski spisatelj Dr. Veliimir Deželić. Poslovenil Starogorski.

(Dalje.)

— Kakor da te iščem tisoč let, in sem te sedaj našel, tako mi je pri srcu. Zdelo se mi je, kakor da blodim po pušavi, v kateri ni oaze, v pušavi, v kateri bedni umira žele. A evo nena-doma zapazi vir in on se vzradosti življenja in pije biserne kapljice sreče. Tako je i meni. Bilo mi je, kakor da sem zaprt v globoki ječi. In prišel je angel in mi snel z rok in nog težke okove. In sedaj se čutim svoboden in srečen, močan in mlad. Zdi se mi, da bi lahko rušil bregove in tisočletne palme z jednim samim udarcem, Fatima krasna! In naj se vsuže name blisk in grom, naj se odpira brezno strašnega pekla. Ničesar se ne bojim, ker si ti pri meni. Boriti se hočem za te zoper leve in tigre, kadar ljudi zmagaj in ne spustim te več ti divni biser mojega življenja, zvezda ljubezni moje, duša moje duše, nebesa moja... Vidim in čutim, da mi ti vračaš ljubezen. Fatima moja, ali daj, naj spregovorim o sladki usti tvoja, o reci, govori, da slišim to, kar me stori tako srečnega, tako vznemerenega, reci mi, da si oljka miru mojemu srcu, reci mi, da me ljubiš...

In njene roke se ovijejo krog njegovega vratu, njene oči se odprejo in ga gledajo. Njene ustne pa zašepetajo komaj slišno, a z vso srečo:

— Ljubim te, dragi moj, ljubim te...

On pa ji, ves srečen, jame poljubljati usta in čelo in ves obraz. Jel ji je pripovedovati, kaj je vse pretrpel od onega časa, ko sta se prvič videla, kako je prebdel celo noč in mislil na njo. Naposled ji je omenil o misli, katero mu je poveril Wadha el Ameri in da mora urno odpotovati. To je sicer žalostna vest za njo in za njega, ali da mu ni Wadha el Ameri naložil te misli, bi si ne drznil danes priti do nje. Misija hadžibova je samo pospešila njuno srečo. On je, boječ se, da je tako kmalu ne vidi, pospešil njun sestanek, a se vseeno ni nadjal, da se mu tako posreči.

Z velikim strahom je poslušala Fatima besede o razstanku.

— Strezinja, za Alaha milega, kaj mi govoriš. Mili moj, komaj sva se videla in že hočeš od mene. Ne daj, Alah, da bi se za vedno razstala! Kaj naj storim brez tebe? Bilo bi boljše, da se niva videla! Ne hodi od mene, mili moj, drugače umrem od tuge.

Tako je govorila Fatima in v očeh so se ji zalesketale solze.

— Ne toži, dete moje. Ako se razstaneva, ne bo trajalo dolgo. Resnica je, ne tajim, da je z mojim potovanjem spojena tudi nevarnost, ali Bog, kateri nama je dopustil danes ta sestanek, ne dopusti, da bi se več ne našla. Veruj mi, da te povedem v grad svojega očeta, kot svojo ženo, in boš gledala slavne obali mojega Jadranskega morja.

In Fatima se nasmehne skozi solze: — O, Alah naj dopusti, da se zgodi tako, luč oči mojih! Pisano je, kar je Alah odredil — in ona poklekne pobožno na tla in jih poljubi. Nato poljubi rob njegove halje in reče:

— Ti si moj gospodar in hočem ti biti pokorna na veke.

Strezinja jo dvigne k sebi. — Spomnila si se imena Alahovega. Moja vera, kakor vidim, ni tvoja vera. Bi li ti, dete moje, hotela, da sprejmeš moje vero, da te lahko povedem v deželo svojih očetov?

Ona skloni za trenutek glavo in reče, ne pomislijaše mnogo:

— Sužnja sem in učili so me vero Mohamedovo, ker so me mlado odvedli iz domačije mojih očetov. Glej, na srcu svojem nosim znak, ki mi pravi, da so bili moji roditelji kristjani. Bog tvojih očetov je i moj Bog.

Vzela je iz nedrji mali zlati bizantinski križec in Strezinja ga jame ogledovati.

— Glej, tu je, kakor se mi zdi, vdolben nekak napis. Ali zelo je že izbrisan.

— Pokvarili so ga moji poljubi, ker ga vedno, ko sem sama, poljubljam, ker je edini jasni spomin mojih nekdanjih dni. Vse drugo so mi vzeli hudobni ljudje.

— Kako si resila ta križec!

— Bila sem zelo majhna, ko so me uropali roditelji in zato so me oddali takoj v oskrbo neki starki. A ta je bila kristjanka, ter je sknila ta križec za me, dokler nisem odrasla.

— In ti ga je dala?

— In mi ga je dala.

— Kje je sedaj ta sužnja?

— Sirota je umrla, ko sem bila stara petnajst let.

— Torej ni to ta starka, ki te je poslala sem?

— Ne.

— Ali je dobra?

— Da in ne! Zvita je in zlobna.

— Ali te muči?

— Ah, kakaj me vprašuješ o tem?

Med tem se je Strezinja trudil, da prečita napis na križu.

Naenkrat vzklikne. Ta zyklik ni bil samo vzklík začudenja, nego tudi vzklík radosti.

— Kaj je? — vzklikne Fatima.

— Ta križ?

— Kaj je z njim? — vpraša radovedno Fatima.

— Tu so besede, ki pričajo, da so delo mojstra, ki je izšel iz mojega naroda.

— Kaj praviš?

— Resnica. To so naše hrvatske črke, s kakršnimi so pisane naše svete knjige, ki sta nam jih prinesla sveti Ciril in Metod. Misli bi, oh, ali je to mogoče — reče Strezinja in se prime za glavo. — Ne, to bi bilo preveč sreče naenkrat!

— Kaj je, mili moj, govoriš?

A on jo prime za roke in odgovori:

— Povej mi, angel moje duše, ali se spominjaš česa iz svoje mladosti. Ali veš, iz katerega kraja so te ukradli, ali veš ime naroda, katerega hčerka si?

A ona tožno zmaže z glavo, da ne ve in molči.

— Ali vsaj eno besedo.

— Ničesar se ne morem spomniti — odgovori žalostno.

— Vidiš — reče Strezinja in spusti njene roke, ter pokaže križ. — Vidiš, na tem križu so hrvatske črke in jaz mislim, da si ti hči hrvatskega, to je, mojega naroda. In če je temu tako, ali ni to več, nego slučaj, da sem, evo, v tem tujem svetu moral spoznati ljubezen, in da si ti moja ljubezen — prava Hrvatica. Ali se ti ne zdi, kakor prst božji? Kdo ve, ali te danes ali jutri ne popeljem v roke tvoje drage mamice, tvojega dobrega očeta?

Kdo ve, ali ni Bog uslišal njune vroče molitve in izbral mene, nevrednega človeka, za slepo orožje svojim načrtom...

Fatima se je globoko zamislila. Sedla je na stol in solze so rosile njeno mlado, sveže lice.

— Mamico mojo... njo mi povrneš... očeta... oh, ko bi se to zgodilo...

ko bi se to zgodilo...

In prišla je za njegove roke in jih močila s solzami neprestano govoreca:

— Oče moj! Mati moja!

Strezinja je hotel nekaj reči, a ni imel več časa. V sobo plane starka. Bila je bleda in prestrašena.

— Gospodar prihaja.

Strezinja in Fatima planeta pokoncu.

— Ne trčimo časa. Fatima se mora takoj vrniti v svoje sobe. Pazi, da gospodar ne zapazi, da si bila tu. A ti gospod, odidi, ako ti je glava draga. Če nas dobi in izve, da si se pogovarjal s Fatimo, tedaj je vse izgubljeno.

— Se en poljub — in ona poklekne pobožno na tla in jih poljubi. Nato poljubi rob njegove halje in reče:

— Ti si moj gospodar in hočem ti biti pokorna na veke.

Strezinja jo dvigne k sebi. — Spomnila si se imena Alahovega. Moja vera, kakor vidim, ni tvoja vera. Bi li ti, dete moje, hotela, da sprejmeš moje vero, da te lahko povedem v deželo svojih očetov?

Ona skloni za trenutek glavo in reče, ne pomislijaše mnogo:

— Sužnja sem in učili so me vero Mohamedovo, ker so me mlado odvedli iz domačije mojih očetov. Glej, na srcu svojem nosim znak, ki mi pravi, da so bili moji roditelji kristjani. Bog tvojih očetov je i moj Bog.

Vzela je iz nedrji mali zlati bizantinski križec in Strezinja ga jame ogledovati.

— Glej, tu je, kakor se mi zdi, vdolben nekak napis. Ali zelo je že izbrisan.

— Pokvarili so ga moji poljubi, ker ga vedno, ko sem sama, poljubljam, ker je edini jasni spomin mojih nekdanjih dni. Vse drugo so mi vzeli hudobni ljudje.

— Kako si resila ta križec!

— Bila sem zelo majhna, ko so me uropali roditelji in zato so me oddali takoj v oskrbo neki starki. A ta je bila kristjanka, ter je sknila ta križec za me, dokler nisem odrasla.

— In ti ga je dala?

— In mi ga je dala.

— Kje je sedaj ta sužnja?

— Sirota je umrla, ko sem bila stara petnajst let.

— Torej ni to ta starka, ki te je poslala sem?

— Ne.

— Ali je dobra?

— Da in ne! Zvita je in zlobna.

— Ali te muči?

— Ah, kakaj me vprašuješ o tem?

Med tem se je Strezinja trudil, da prečita napis na križu.

Naenkrat vzklikne. Ta zyklik ni bil samo vzklík začudenja, nego tudi vzklík radosti.

— Kaj je? — vzklikne Fatima.

— Ta križ?

mladi človek iz daljnih krajev, ki si g nedavno pogostil.

— Hrvat?

— Da, Hrvat.

— Hm. In on je glasnik hadžibov?

Mogoče — se nasmije Arabec. — Ali kaj želi od mene svetli hadžib?

In trdnih korakov, povsem miren je šel Arabec v sobe.

— A kje je ta Hrvat — reče nato.

— V sprejemni sobi.

— Naj ga zlodej vzame!

In mesto, da bi šel takoj v sprejemno sobo, je šel v sobo, v kateri sta bila njegova hlapca.

Pravkar sta jedla kruh s čebulo. A ko sta opazila svojega gospodarja sta vstala.

— Oborožita se ostro — vzklikne — in gledita, da sta na moj prvi vzklík v sprejemni sobi.

— Ali naj koga ubijemo?

— Molči, jezik za zobe — se zadere Arabec — dokler ne izgovorim. Ako bo trebal, vržeš ti, Meho, vrečo preko glave onemu gospodu, ki je z menoj, a ti Ibrahim zvežeš urno vrečo s konopcem. Kaj se potem zgodi, bo deta že slišala. Razumeta?

— Razumeva!

Oba sta izrekla te besede mirno, kakor da je tak posel za njiju nekaj povsem navadnega.

— Človek, o katerem se govori je močan in junaški. — Hrvat je...

Ko sta slišala, da se govori o Hrvat, sta zaškrpala z zobmi. Bila sta berbera, smrtna sovražnika hrvatskega imena.

— In če je sam zlodej, zmagam ga — reče Ibrahim.

— Z enim zamahom mu odsekam glavo — doda Meho.

Arabec mahne z roko:

— Panterja moja, poznam vaju. Ali opozarjam vaju posebno na to, da ga potrebujem živga. Niti las mu ne sme pasti z glave. Jamčita mi za to?

— Jamčiva.

— Treba vama, da sta umna in vešč!

— Panterja sta! — se zareži veselo Arabec — nagradim vaju. On ne sme niti opaziti, da sta prišli av sobo.

— Ne skrb! — reče Ibrahim in oči se mu zaiskre.

— Med tem je Strezinja sedel v sprejemni sobi.

Ko vstopi Arabec v sobo, veselo skoči k Strezinji in vzklikne:

— Kolika sreča, da zopet vidim obraz dobrega, dragega svojega prijatelja. Katera sreča te prinaša k meni? Slišim, da si poslanik samega hadžiba.

Strezinjo oblije lahna rdečica. Ni bil vajen lagati. Ali za sedaj ni bilo druge pomoči.

— Resnica je. Prihajam ravno k tebi od hadžiba. Stvar sicer ni tako nagla, ali ker moram po hadžibovem ukazi danes na pot...

Arabec nastavi usesa.

— Na pot moraš?

— Da. V službeni zadevi...

— Ali smem vedeti v kakih zadevi?

— Hm. Pismo nesem.

— Tako?... Daleč?... — Zelo si radoveden... Ali tega ti ne morem povedati, ker je službena tajnost.

— A tako. Oprosti, da sem vprašal. Alah me čuvaj, da bi te dalje spraševal. Službene tajnosti se morajo čuvati. Kdaj pa moraš na pot?

— Takoj!

— In ti si vendar najprej poiskal mene — reče skoraj z ironičnim glasom Arabec. — Resnično, to je prevelika čast za mojo hišo in priča o posebni ljubezni do mene, ubogega človeka. A sedaj mi povej, kaj mi poroča hadžib? Slava bodi njegovemu imenu od izhoda do zahoda, od severa in juga.

— Hadžib ti poroča, da je pripravljen uslišati tvojo prošnjo, o kateri si mi govoril. Jaz sem te priporočal in zato hoče vedeti tvojo željo.

Strezinja je težko izgovoril to laž in tiho dejal:

— Pomagaj mi blažena Devica, da se srečno rešim iz te laži.

Arabec je opazil na Strezinjinem obrazu, da ga vara.

— Zelo sem ti hvaležen, dragi prijatelj, za tvojo ljubeznivost. Sedaj vem, da so mi vrata odprta povsod. Kako bi te nagradil za to in poplačal to veliko in dobro delo.

Strezinja je sedel kakor na žrjavici in pomislil:

— Za vraga, ali bo že kmalu prenehal s svojimi hvalami.

— V mojem srcu si si pridobil veliko mesto, sin daljne dežele in tvoj prijatelj te bo ljubil, kakor oko v glavi. Ali glej, kako sem pozabljen. Niti kruha ti nisem ponudil. Fatima naj prinese vnovič čašo dobrega vina.

Ko je slišal Strezinja ime svoje oboževane Fatime, mu je zadrhtelo srce v prsih. Ničesar dražjega bi mu ne bilo, nego da bi jo še enkrat videl.

Ali sedaj se spomni hadžibovega ukaza, zato reče:

— Dragi prijatelj! Vse, kar sem zate storil, ni ravno mnogo, zato pusti hvala. Bodi nverjen, da bom odslej še bolj govoril za te pred svetlim hadžibom.

Ali sedaj nimam časa, da ostanem, ker moram oditi iz Kordove. Ali ko se vrnem, bo moj prvi korak k tebi.

Arabec ga prime za roko in vzdihne:

— Ako torej ni mogoče, da te dalje tukaj zadržim in ker mi obljubljaš, da me nazaj grede obiščeš, mi vsaj dovoli, da ti nekaj podam na pot, kar ti bo vsekakor dobro došlo.

— Kaj mi hočeš dati?

— Takoj boš videl — reče Arabec in udari ob kovino, ki je visela ob steni.

(Nadaljevanje na 7. strani.)

POŠLJITE NAM EN PAPIRAT DOLAR in prejeli boste po ekspresu eno steklenico HAMILTON CLUB PURE WHISKY (one full quart) in eno quart finega SOMA PORT WINE. Obe steklenici ošljemo v lepem zaboju — le za en sam papirat dolar. Pišite C. F. ZARUBA & CO., 818 Third Av., Pittsburg, Pa.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik

HENRY WEBER, kašir.

Frank Lopartz

400 Ohio Street JOLIET

STARA GOSTILNA

NAJBOLJŠA POSTREŽBA.

W. J. BRADY

ADVOKAT.

Posojuje denar in prodaja posestva.

Orpheum Theatre Building.

JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH
N. W. Phone 345
Slovenska Gostilna:
vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.
915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Oba telefona 215.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street, JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši cement, apno, 5

Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOK.

Chicago Phone 225.

Oscar J. Stephen

Soba 201 in 202 Harbor Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschm" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in singlne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu

DES PLAINES I NCLINTON STS.

Geo. Svetlecich

PRVI SALUN ONKRAJ MOSTA

Chicago Telephone 3868.

107 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

DOBRODOŠLI!

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

</

Slovensko Katoliško

Marije

(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH.

Samostojno Pod. Društvo

Vnebovzete

St. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK ROGINA, 36-48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik: JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar: GAŠPER BERKOPEK, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik: JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Jesep Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Sutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zurich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bojniški obiskovalec: WILLIAM TOMEK, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEK", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.
Rejalki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim.
Večja družba — Boljša podpora.
Društveno Geslo: "V slogi je moč"

V SLUŽBI KALIFA.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

Takoj vstopi Ibrahim min za njim Meho.

— Dečka! Ta gospod odputuje iz Kordove. Tujec je, nepoznane so mu ceste. Lažje mu bo, ako ga kdo spremlja.

Strezninja ga prekine:

— Bog varuj, da bi jemal spremstvo. To je povsem nemogoče.

Ko je Arabec govoril se je približal Meho polagoma neopazno Strezninji za hrbet.

Strezninja ne misleč ničesar hudega, je uprav odgovarjal Arabcu, kar začuti, da se je nekaj spustilo čez njegovo glavo in da ga je obdal mrak.

— Kaj je to? —

Več ni mogel reči, zakaj v tistem hipu je čutil, da pada.

Čutil je, da ga nekam neso.

— Jezus, Marija, kaj se godi z menoj!

Arabec je med tem zapovedal svojim ljudem, kam naj nesajo Strezninjo. Iz sprejemne sobe so šli po levem hodniku v klet. Arabec odpre železna, težka vrata in zapali svetilko.

V kleti so bile različne priprave za mučenje. Ali Arabec se ni tukaj ustavil, nego so šli dalje. Prišli so v neki ozki, a odprt prostor in tu zaukaže Arabec:

— Vržita ga na tla.

Ko sta odložila vrečo s Strezninjo reče Arabec:

— Odvežita vrečo! A počasi in ga zvežite na rokah in nogah.

Preteklo je nekaj časa, predno sta Meho in Ibrahim izvršila ukaz, zakaj Strezninja se je silovito branil. A ko nečeno je bil le premagan.

— Tako, ogleduh, sedaj si v mojih rokah — zaskripelje Arabec z zobmi.

— Kdo si — vpraša s pridruženim krikom Strezninja. — Kdo si, ki se upa ustavljati me na mojem potu in me zvežati, mene, poslance svetlega hadžiba, Wadh el Amerija?

— Proklet, ako še enkrat izgovoriš to prokleto ime. Na mestu ti razbijem s tem železnim batom tvojo glavo. Ker me vprašaš, kdo sem, ti povem. Jaz sem oni, ki se ne boji niti tebe, niti tvojega hadžiba, jaz sem Abubekr brat Hešam ben Solimana in ni človeka, ki bi ne mrzil hujše Hrvate, kakor mi.

— Ne vem — odvrne Strezninja — kdo je to Hešam ben Soliman in vem, da ni pošteno, da zapirate ljudi, ki niso ničesar zakrivali.

— Motiš se. To je naše vojno pravdo. Wadh el Ameri je obsodil nas vse, nas berbere na sramoten izgon iz mesta. Ne delaj se, kakor bi ničesar ne vedel. Wadh el Ameri ti je gotovo povedal to. Pa tudi to, da je poslal tebe kot poslanika, dokazuje, da si bolje poučen o tajnosti Wadh el Amerija, nego sam priznavaš. Dobri Alah mi je poslal v srce misel, da ti takrat, ko si stal, kot tujec na mostu Quadalkvira, pred vzhodom v Kordovo, povem neresnico in te zaprosim, da bi bil moj zagovornik pri Wadh el Ameriju. Bilo je to vojna zvijača. Misli si, kdo ve, ali ne gre ta mladeček Wadh el Ameri, temu krvi žejnemu psi in kdo ve, ali mi ne bo dobro došlo kdaj to znanje? In glej! Nisem se varal. Predno sem se mogel nadjeti, so se uresničile moje slutnje. Sedaj si tu. V mojih rokah si, in nikar ne misli, da te hočem ubiti. O ne! Potrebujem te in ti me boš poslušal, ako ti je draga glava.

— Nikoli — odvrne Strezninja. Ali v istem hipu začuti strašno bolečino na malem prstu leve noge. Kri oblije sandale.

— Meho mu je z železnimi kleščami razdrobil mali prst.

Silna bol je tako omamila Strezninjo, da je zakričal in se onesvestil.

— Preiščite ga — reče Abubekr. Pri njem je pismo.

— Meho se skloni in za trenutek najde pismo.

— Evo ga!

Abubekr pograbl pismo in ga vtakne v nedrje.

— Spravite ga k zavesti, panterja moja. Ne sme še umreti, zakaj potrebujemo ga še.

— Meho odide in se vrne z vrčem hladne vode in jam Strezninji močiti sence.

Med tem je Ibrahim pregledal rano na malem prstu in jo povezal z neko belo krpico. Ali kri je prodrla skozi in Ibrahim dene še drug ovoj.

— Ničesar se mu ne zgodi. Ta mala ranica se zaceli. Ako bo potrebno, bo plesal ta Hrvat, kakor mu boš sviral — reče cinčeno.

— Njegova glava bo veljala, če bo treba zameniti katero našo glavo. Wadh el Ameri odpušča drago — reče Abubekr. — A sedaj, dečki, pojdemo. On je že pri zavesti. Razumel bo, kar mu povem.

In sklene se k njemu, in zakliče:

— Ej, vohun!

Obraz Strezninje zagori vsled srda.

— Ježi se. Vidi se, da razume.

— Strezninja — nadaljuje Abubekr. — Tukaj se ti ne zgodi ničesar. Kruha in vode ne boš stradal. Pobegniti ne moreš in če se boš dobro držal, še morda zagledaš kdaj sonce. Bodi torej miren in vedi, ako mene in mojega brata ne zapusti bojna sreča, dobiš še nočjo vrednega tovarisa.

— Koga misliš? — vpraša s slabim glasom Strezninja, boječ se, da misli Abubekr morda njegovo Fatimo.

Z glasom polnim sovraštva odgovori Abubekr:

— Wadh el Amerija.

XI.

Iz ječe, v kateri je pustil Strezninjo, je šel Abubekr v svoje sobe, in se preoblekel. Nato je odšel na sestanek, katerega je sklical njegov brat Hešam ben Soliman v svoji palači.

Brat bo imel veselje. Gotovo ga razveseli to pismo zlobnega Wadh el Amerija, ko mu ga izročim. V resnici nisem niti mislil, da je ta ujeti priček takova pečenka. Naj bo, kakor hoče, to pismo pospeši naše osnove. Ako bi bilo po mojem, bi se še nočjo izpolnilo zagotovilo, ki sem ga dal v ječi Strezninji. Se nočjo bi podlegel Wadh el Ameri. Samo, če me brat uboga.

Palača Hešama ben Solimana, poveljnika berberske telesne straže, je bila krasna. Hiše Arabcev v Španiji so imele velike vhode, prostore sobane, zgrajena dvorišča s fontanami, ki so metali v različnih podobah čisto vodo v zrak. Na ta način je bil zgrajen tudi dvorec Hešam ben Solimana. Zunanost sicer ni bila posebno lepa, ali zato se ni mogla nobena stavba tako lahko meriti z notranjostjo.

Berberski poveljnik je hotel, da se že na zunaj vidi, kako je mogočen.

— A še nekaj je pozornemu gledalcu padlo v oči. Zidovje dvorca je bilo močno in neposredno tik palače so stali stolpi. Ti stolpi so bili trdni in nikdo ni dvomil, da bi ne služili gospodarju, kot močna bramba zoper vsa kega sovražnika, tembolj, ker so okrog teh stolpov bili še globoki okopi, ki so se dali napolniti z vodo.

Sem ni puščal Hešam ben Soliman nikogar, razun svojih najboljših prijateljev. Tu je tudi bilo vse polno najrazličnejšega orožja.

Vse stene in vsi koti so bili polni mečev, kopij, buzdovanov, ščitov, tqkov in pušč.

Morda ni nikdo, razun gospodarja in njegovega brata, vedel kake skrivnosti skriva ta samotni stolp kraj razkošnega dvorca mogočnega poveljnika berberskih čet.

V tem stolpu, v veliki sobani v pritličju je bil napovedan sestanek berberskih poveljnikov in nekaterih kordovskih meščanov, ki so bili pristajali berberov in odločni sovražniki hrvaških čet in sedanega kalifa.

Prišli do železnih vrat stolpovih, je Abubekr udaril po njih trkirat. Nad vrati se odpre majhna odprtina in začuje se glas.

— Kdo je?

— Abubekr, brat tvojega gospodarja.

— To ni dovolj.

— Ali me ne poznaš, Galib?

— Poznam. Ali prisegel sem, da ne spustim nikogar brez gesla.

— A tako — se nasmehne Abubekr.

— Naj bo: Glava hadžiba...

— V reki krvi — odvrne Galib in za trenutek se odpro vrata.

Galib je bil velik človek s strašnimi brki, ki so mu padali na prsa. Vendar je bilo njegovo lice blago, in njegove oči so gledale v svet dobrohotno.

— Galib, zelo trogo opraviš svojo službo — reče Abubekr.

— Strog sem in gospodar je strog.

— Dobro, Galib. Le tako naprej.

— Naj bo: Glava hadžiba...

— Vsi razun tebe. Čakajo te že nestrpnost.

Abubekr najde v resnici zbrane v prostorni dvorani vse one, za katere je vedel, da pridejo. Brat Hešam ben Soliman ga pokara:

— Kje si tako dolgo? Bali smo se, da se ti je kaj pripetilo, zakaj tvoja navada ni, da bi nas pustil tako dolgo čakati. Mora biti važen vzrok, da te ni bilo prej.

Abubekr se pokloni in reče:

— Bratje, ne srdite se. Važne vesti. Zamudil sem se, ali zato vam prinašam pismo od samega hadžiba.

— Proklet bodi — vzkligne njegov brat in stisne pest. — Kako si prišel do njega.

— O, ne mislim tako. Niti prostovoljno mi ga ni dal — odvrne Abubekr.

— Kaj se je zgodilo?

— Nekemu njegovemu volunu sem to pismo vzel.

— To je važno!

— Da, važno.

— Prečitaj ga.

Abubekr seže v nedra in izvleče zavitek, katerega je vzel Strezninji in jam čitati:

— Wadh el Ameri, hadžib Kordove, svetlemu grofu Andaluzijskemu...

— poklon in pozdrav. Hiti, da v smislu dogovora, ko dobiš to pismo, pohiti v Kordovo. Al Mahadi Billah in jaz imamo sicer močno vojsko, ali afrikanke čete našega sovražnika Hešama ben Solimana so zelo močne in je nevarnost, da nas premagajo. Treba je, da obračunamo z njimi, kar najhitreje, zakaj znano mi je, da nas nameravajo napasti. Mi jih moramo prehiteti. Takoj, ko prideš, daj zatrobiti in naskočiti berbere. Nato planemo tudi Al Mahadi Billah in jaz v boj. Da si mi zdrav. Hvala ti in slava...

Abubekr ni mogel skončati. Trideset glasov ga prekine.

— Lopov... Smrt Wadh el Ameriju.

Zaman se je trudil Abubekr, da pomiri tovarise. Dolgo je trajalo, predno se je razdraženost nekoliko polegla. In tedaj je začel vnovič.

— Junaki in posebno ti, moj dragi brat, vi vsi izpredite iz tega pisma, da nam preti strašna nevarnost. Danes — in to je posebno naglašal — danes smo še močni, danes je naša moč in sila mnogo večja od sovražnikov. Danes smo še lahko sigurni, da zmagamo. Za dva, tri dni je lahko že drugače. Našim sovražnikom pridejo na pomoč proklete krščanske čete in tedaj bodo močnejši. Kaj pomeni to?

To pomeni, ako bomo najmanj odlašali, nismo več gospodarji svojih glav, zato je potrebno, da gremo takoj v boj.

— Takoj — vzkligne sivi, dolgo-bradi stari kraj njega.

— Takoj — vzkligne tudi drugi.

— Vodi nas, svetli brat moj. Vodi nas v boj in zmaga bo naša.

— Vodi nas! — vzklignejo vsi.

Hešam ben Soliman je mirno poslušal. Le po mrkem njegovem čelu se je videlo, da se bori sam s seboj.

Ko je nastala tišina, reče:

— Junaki in prijatelji moji! Lepo je in dobro, kar govorite. Moj dragi brat nam je storil veliko uslugo, ker nam je prinesel to pismo. To pismo nam prica, da naš sovražnik ne spi, nego da se je odločil navaliti na nas. Znano vam je, da je bila moja nakana drugačna. Misli sem počakati, dokler se bolj ne povečamo mržnje naroda v Kordovi do hadžiba in lažikalifa. Ako je vse kordovsko meščanstvo z nami, je zmaga sigurna. Ali tako je naš posel težji in dokler se bomo borili proti kalifovim četam, moramo vedno paziti, da nas meščanstvo ne obkroži...

— Bodi, kakor hoče — reče Abubekr — jaz svetujem, da ne tratimo časa, nego da navalimo na naše sovražnike.

— Ti pozabljaš, da še ni vse pripravljeno — odvrne Hešam ben Soliman.

— Vse je pripravljeno — odvrne brat. — Jutri bi lahko bilo prepozno.

Danes, ali kar je še bolje, navalimo takoj na kalifiško palačo. Sedaj še mislijo, da so varni. Izenadimo jih. Splašili se bodo, ko začujejo nenadoma trombe pred palačo.

— Ne bo šlo tako lahko, kakor misliš — odvrne Hešam.

— Ali rečem ti, da bo šlo vse gladko. Poslušaj me in ne bo ti žal. Ali hočeš čakati, da zbere Wadh el Ameri pomožne čete, ali ti je tako malo za tvojo glavo. Meni ni. Ni mi za to, da bi mi nataknilo glavo na kol.

In to nas čaka brez dvombe, ako se bomo obotavljali. Mar ne vidiš, da kipi kri v žilah naših plemenitih bratov in da njihove roke komaj čakajo, da se skupljejo v krvi naših sovražkov. Mar ne vidiš, da je napočil čas naše zmage. Ako zamudimo ta trenutek, zamudimo vse.

— Dobro tedaj — odvrne Hešam ben Soliman. — Vidim, da je vaša volja za to, da udarimo danes. Vendar želim, da se s svojimi glasovi potrdite svojo voljo. Oni, ki so zato, da se udari takoj, naj dvignejo roke.

In v hipu se dvignejo v zrak vse roke.

— Vsi ste za to, da se udari na mah — reče Hešam ben Soliman.

— Vidiš — vzkligne brat.

— Ne preostaje mi tedaj drugo, nego poslušati vašo željo.

Na te besede se vseh navzočih polasti nepopisno navdušenje.

— U boj! U boj!

Vsi so poleteli k svojemu poveljniku. Nastalo je vrvenje, iz katerega so se slišali vzkliki:

— Alah blagoslovi Hešam ben Solimana.

— Smrt Muhamedu, laži-kalifu.

— Vodi nas, slavni vojskovodja!

— Zmagamo!

— Doli z Wadh el Amerijem.

— Smrt Hrvatom!

Vsi ti vzkliki so bili tako gromki, da so se slišali celo iz stolpa. Abubekr jih je začel miriti.

— Nikar, bratje, tako glasno izražati svoje prepričanje in svojo radost, zakaj lahko nas sovrag sliši prej, nego bi to bilo potrebno in bi se pripravil. Takoj nato se je odredilo potrebno, da se dvigne vojska.

Niti dve uri nista minuli, in že so stale čete druga za drugo v lepem redu na velikem dvorišču berberske vojašnice. Svetli in ostru meči, jekleni, močni ščiti, pušice in loki iz elastičnega lesa, kopja, dolge sulice in sablje damaščenske, vse to je bilo v lepem redu. Veliki množini vojske so ščitile glave železne čelade in oklepi so bili iz kože in železnih luskin. Na rokah in nogah so imeli železne plošče. Bili so to močni, plečati ljudje. Prve afrikanke čete so bili strelci, ki niso imeli nikakega težkega orožja, in so bili predstraže konjenice.

Ko je bilo vse pripravljeno, je že solnce tonilo. Videti je bilo, da se bo glavni del bitke zvršil ponoči. Saracenom in Maurom to ni bilo po volji, zakaj oni so se ogibali močnih bitk in spopadov.

Konji so nemirno hrzali in poskakovali. Berberi so komaj čakali, da gredo v boj.

Naposled se je dalo znamenje za odhod. V največjem redu so krenile afriške čete iz svoje vojašnice proti al-kazarju.

Videti je bilo, kakor bi šli na kako paradu.

(Dalje prih.)

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Chicago Phone 4444, N. W. 483.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo

oglasite se pri meni.

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljen sem vam prodati jeden akter ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa na mesečne obroke. Jeden akter zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si prihranite najemnino kar vam bo v veliko korist na stara leta. Blizu polične železnice. Za podrobnosti vprašajte

GEORGE WARNER YOUNG,

Woodruff Bldg. Joliet, Ill.

Kadar se mudite na vogalu

Ruby and Broadway ne

pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

Kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

Samo pri meni se dobe patentirana in

garantirana sledeča zdravila: za rast in proti

spadanju žensk in moških las, kakor tudi za rast

mladih brk in brade; za ravnanjem kosti in

tvarne v nogah, rokah in križu, za rane, opekline, bole, ture in krasne, itd. Kateri bi

moja zdravila brez uspeha, grantiram \$500. Pišite takoj po cenik. "Kolektor" in žetna knjiga

od 30 strani vredna 5 dolarjev za vsakega ki jo

prebere. Pošljite 6 centov v markah, nakar vam

pošljem Kolektor in knjžico.

JACOB WAHČIČ

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

MICHAEL CONWAY

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Pcsouje denar na zemljišča.

Insurance vseh vrst.

Surety Bonds.

Steam Ship Agent.

Both Phones 500.

Chicago Phone 788 N. W. Phone 257

James L. McCulloch

MIROVNI SODNIK

IN JAVNI NOTAR.

M. D. POSTELANCZYK,

Klerik in tolmač.

317 Jeferson Street, nasproti Court

House, Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

SKOPUHOVA ŠKRINJA.

Spisala Lea Fatur.

Velika, okovana z železom, zaprta z močnimi zapahi in težko zablino, stoji že leta v plesnivem kotu podstrešne sobe. Okrog nje se plazi, na nji se deva, na nji leži stari Timotej. Škrinja je njegova radost, njegova moč in njegov jetnikar. Ona je, ki mu vili življenje v mrkle oči, ona, ki mu daje moč, da se klanja visokomerni častniki in uradniki starčku v oguljenem kožuhi, izhojenih šlebedrah. Ona je, ki privablja lepote iz svojih krasnih dvoran pod nizko streho, ona obli-va odurnega starca s tako prikupnostjo, da se dotikajo nežne roke dobri-koč njegovega ščitenastega lica, da se ozirajo najlepše oči ljubeznivo v starca. Ob takih prilikah se heheče Timotej, odbija surovo prošnje, poklone, dobrikanje. Gospodar je on, stari Timotej, tej lahkomiselni, prevzetni gos-podi, na svojih razkošnih veselich, v svojih sijajnih palačah se tresajo pred starčkom v podstrešju...

V taki radosti pozabi Timotej, da je škrinja njegova ječa, da mu brani iz ozkega prostora v božji svet, v božji hram. Saj ne more, ne sme nikamor od velike oblastne. Pride Bogu po-svečen dan. Vsak božji človek se pre-obleče, hiti pred svete oblake, prižiga sveče, se klanja, prosi za rešitev duše. Tudi Timotej bi šel. Škrinja stoji v kotu. A kadar hoče starec ven, se ja-me gibati, širiti, se drsi za njim... In če stopi vendar na hodnik, se drsi škrinja do vrat, zvenklja, kliče, svari: Prišli bodo — ne hodi! Uloimjo vrata, odpro moje telo, mi vzamejo zlato drobovje. Oropajo te, starec bedni — ostani doma! — In ostajal je. S tre-sočo roko je sprejemal kruh iz rok na-dušljive sosedice Mariše in se kregal, da ga je osleparila, da preži ves svet na škodo siromaka starega. Varil si je čaj, sedel na škrinji in čakal, da pri-de, da se mu klanjajo: "Daj, očka Timotej Timotejevič! Reši me, do-brotnik ti naš!" — "Nisem prinesel, očka Timotej, — potrpi golobček, oča ti naš!" — In skupni ostri pogledi, ra-čuni na prste... In blede lica oblihi prosilcev. Solzel kdaj so še omeči-li skopuha! Pa ne delajmo mu krivice. Hudo je Timotej, ko muči božjega človeka — toda škrinja hoče tako. Pri-me ga včasih, da bi zapustil zatohli prostor, klical ljudi, ki se ženejo in gnetejo po ulicah za kruhom. Klical bi jih, jim izročil škrinjo z zlatim mač-kom v nji, in umrl bi svobodne duše, blagoslovljen... V takih hipih odpre okno, se ozre z višine na pisane strehe matuške Moskve, na ljudi, ki gomazijo kot mravlje pod njim. In želja velika, silna se poloti starca po življenju in ljubezni, po milosti božji. Pa giblje se v škrinji... Tako votlo sumi v nji...

Kaj si prazna, tovariška moja draga, kaj te je oropala lakomna roka? — In naglo je pozabljeno vse drugo. Tre-soča roka odpira zabnico, zapaha, od-riva plesnive cunjice na vrhu, pritiska na skrito migalo. Odkoči — Kopejke, rublji, grivni, zlati, domačega in tuje-ga kova, dragi kamni v zlati zaponi se smeje Timoteju. Iskre se mu oči, tre-peče telo v blaženosti, roke grabijo, kupičijo zlato, božajo dragulje. Kaj je vsa druga sreča proti tej!... Potr-ka plašno... Ah! Škrinjica moja, če odda ali prinese — pomnoži se tvoj kras, ti prelepa...

Dan Vstajenja. Po Moskvi zlato-glavi zvone zvonovi, praznično obleče-ni ljudje se objemljejo, se pozdravljajo: "Kristus je vstal!" Končan je vsak prepri, očiščeno vsako srce, vse je o-prano v krvi jagnjeta, vse se gnet v bleščeče cerkve.

Ob svoji linici stoji Timotej. Obril se je, saj je praznik. Pa ni prižgal luči pred obrazom Kazanske Bogorodice, si ni priskrbel pirogov, kočev, ni počelil neprijaznega berloga. Vse to stane, stane... Kje bi vzel siromak starec! Bog pozna njegovo revščino... Zdaj hite v cerkev... Naj molijo popi in babe! Klanja in križa se ta goljufivi svet — a njemu, bednemu starčku, ne vrača izposojenega — se za milostino ga prosil! Pogubi Bog hinavce! Takoj po praznikih izda kras-ne dolžnike pravici. Lepo Akulino, prevzetnega kupca Čigogofa, drznega uradnika Bolešova. "Imam deco, smi-lju se, gospodar!" pravi. A kaj so meni, bratec, mari tvoja deca? "Žena je bolna, ni za zdravlila, ni za čaj — potrpi gospodar, očka ti naš!" A kaj meni do tvoje žene, golobček? Dal sem ti denar, ti mi ga vrni z dogovor-jenimi obrestmi, taka je božja in car-ska pravica. Kaj si se ženi, bedak, če ne moreš preživeti žene? Timotej se ni ženi in ni mu žal...

Ni mu žal? Zlato sije sonce na ku-polje cerkva. Po mehkm vzhodu tre-peče zmagoslavni glas vstajenja. Ve-selo vriska dečad, v tihi radosti se po-zdravljajo odrasli. Zaupno si pripo-vodujejo gorje prestane zime, vsele upe prihodnosti, roko v roki stopajo prijatelji in sorodniki v hram božji v dom trpečih. Vse se obiskuje, vse se veseli, le ti si sam, Timotej, stari skopuh, tebe ne ljubi nikdo, tebe prekli-nja svet... Ali ti ni žal, starec? Zdaj bi šel lahko v spremstvu otrok in žene v cerkev — spoštovan, pozdravljen od vseh. Spomni se Tatjana!

Zaman! se brani skopuh spominov. Prihajajo iz jasnega pomladnega dne na valovih velikonočnega zvonjenja:

Dvoje oči uprtih žalostnovidano vanj, dobrodušen bled obraz, slabotna nizka postava. "Kaj ti hočem Tatjana. Bo-lehava si. Stroške, samo stroške bi imel s teboj — ostani z Bogom." Ta-ko ji je rekel in imel je tudi prav. Sla-botna si je iskala druge podpore... Postala je plen svoje slabosti... Bil je pozabil na njo. A večeraj se je privle-kla blede senca k njemu. Teško mu je bilo spoznati v zgrbljeni starki de-dico, ki ga je ljubila v svoji mladosti. Vrgla se mu je k nogam, ga rotila, da ji pomaga. Njene hčere otroci stra-dajo, ne bodo imeli blagoslovljenega kruha na dan Vstajenja. V temni kleti prebivajo, v pomanjkanju in trplje-nju. Ti lihvarji, ti spravljaš Timotej, si koplješ greh na dušo. Pomagaj ne-dolžnim sirotam, stori sebi zaslužen-o delo... Pomagaj! Glej sam si zapu-ščen in brez oskrbe pri vsem tvojem bogastvu. Pusti, da ti poravnam po-steljlo, očedim sobo, prinesem veselja Vstajenja...

Tako je prosila. In hipoma je videl sebe kot mladeniča, ki je izbiral in tehtal — videl je sebe kot starca, ki mora ostati pri izbranem. Saj velja prijaznost, mehke prošnje, samo nje-govi škrinji. "Ha!" je zasikal. "Na-polnila bi mi stara grešnica hišo glad-nih ust... Poberi se mi! Nisem var-čeval za tvoje grešno seme, ne potre-bujem požeruhov, tatov, ubijalcev..." Tako jo je odgnal. Njene oči so ga pogledale žalostno vdano — kot ta-krat. In zdaj je dan Vstajenja. Od-puščanje, blagoslov, prinaša vstali Zve-ličar, ljudje hite iz tesnih mestnih ulic na prosto, vse se širi, kopri, želi ne-kam. On pa je priklenjen na svoj za-klad, privrzan na veliko škrinjo. Vsta-jenje oznanjajo zvonovi, vstajenje po smrti. Tudi on umre. Tuji ljudje si bodo delili krohotaše njegovo boga-stvo. Strašno, a neizogibno. Kaj Ti-motej, ko bi razpolagal sam z denar-jem — ga zapustil sirotam, si rešil du-šo? Pusti Timotej Tatjana, cerkvam — odpusti dolžnikom, da ti odpusti Bog... Tako šepče starčku rahlo v uho in plah mu beži pogled preko mrtja streh v daljavo, plah se vrača v nizek prostor vsakdanjega bivališča — na škrinjo. Oj umrl bom umrl! Zvo-nili bodo zvonovi, krohotali se ljudje, krohotal se bo vrag... Umrl bom! Tako čudno teman postaja jasen dan — težke so noge, zastaja srce. Zvon-i — ne k vstajenju, k sodbi... Deni svo-je stvari v red, popravi grehe Timotej... Zapiši — takole zapiši: Kadar umr-jem, naj bo vse Tatjana Ivanove. Iz-plača naj cerkvam za božjo službo in spomin...

Kadar umrjem... Zapisal je in ni mogel dalje. V besnem plesu so ska-kale črke pred njim, v škrinji je zven-kljalo: Ne umrješ, ne zapustiš nas. Nikomur, nikomur. Kadar pojdeš, vzemi nas seboj, nas, tvoje edine prijate-lje. — Svarče je pogledal obraz Bo-gorodice vanj: "Umrješ!" Zaplesala je soba, zarežal se je samovar, gibala se je škrinja: "Ne umrješ Timotej, ne zapustiš nas. Stopi k zlatu, da se po-ziviš, umiriš. Pusti misli na smrt, o j dolg je še tvoj dan..." — "Ne, ne!" stoka Timotej, "zapišem, izbrisem dol-gove drugim, sebi. Z nepremagljivo silo ga vleče k škrinji. Enkrat se naj se razveseli zaklada... Previdno dvigne težki pokrov, ga nasloni ob zid, gleda ostre zobe, ki zapirajo tako do-bro škrinjo, odmakne cunje, odpre predal, se zatopi v blišč blaga. Tako mrzel je ta blišč danes. Roke rijejo po zlatu, težko vzdihla Timotej. Tako mrzel kot grob... In vendar — pustiti ga drugemu! Nikdar! Kadar umrješ in daleč je še to — sešiješ v vzglavje svoj zaklad, ga vzameš s seboj. V ti-hih nočeh boš štel v grobu, se rado-val... Čuj težek korak pred vratni — oblastno udari pest ob nje... Kdo prihaja na dan Vstajenja k samotnemu starcu? Kdo ga kliče s tako groznim glasom? To ni človek Timotej — leden curek gre po životu, naježe se ščetine na licu in čelu, osteklene oči-to je smrt! Starec hoče skočiti — strese škrinjo — pokrov se zleti, za-hrešči.

Pred vratni stoji v pisano ruto za-grnjena zgodaj osivela, zgrbljena žen-ska, v rokavih kolač in kupico vina. Ta-tjana je, ki hoče prinesiti blagoslov in odpuščenje znanu svoje mladosti, ki mu hoče povedati, da je pomagal u-smiljeni Bog njeni hčeri po dobrih ljudeh. Stoji Tatjana pred vratni in nenadna groza jo prime za vrat, ji za-dušilo vse prijazne besede in misli. Mr-zlo je šlo mimo nje — nevidno a ču-to — to je smrt! Z votlim glasom zakliče, s trepečo roko udari na vrata. Znotraj zahrešči, grkne. "Pomagajte ljudje! Obvaruj nas Bog nečistega!"

Ko so vlomili vrata, so našli skopu-hovo truplo pred zaprto škrinjo. Te-žak pokrov mu je odrezal glavo.

ZA KRATEK ČAS.

Velika žalost.

"Ti Francelj, tvoja žena in njena mati ste si pa popolnoma podobne!" "Žalibog! Zato je meni največkrat pri srcu, kakor bi imel dve tašči!"

Dober odgovor.

Letoviščar: "Gospod gostilničar! Jaz se moram pritožiti zaradi velikega ne-mira v vaši hiši; vso noč nisem zatis-

nil očesa; prav nič nisem mogel za-spati!" Gostilničar: "Verjamem, če vi oče ne zatisnete, kako pa naj potem za-spite!"

Odkritosrčno.

Sodnik: "Kakšno ime živiš med ljudstvom ta obtoženec, trgovec s klo-basami?"

Priča (redar): "Njegovo ime ni ve-liko vredno; pač pa ljudje živajo naj-rajši njegove sloveče klobase!"

Zagovoril se je.

Natakar: "Vendar ste zopet prišli k nam! Vi ste oni gospod, ki mi je ne-koč plačal s ponarejeno krono!"

Gost: "Oho, to pa že ne! Jaz sem bil v tej gostilni še le enkrat in še takrat nisem nič plačal!"

Slučaj.

"Ali si že slišal, da se bodete obe hčere našega sosedca omožile?"

"Da! To bode pač prava družinska solata! Oče je trgovec s krompirjem; eden zet je tovarnar za kis in drugi zet pa je tovarnar za olje!"

Obzirnost.

Sodnik: "Nikar nam ne lažite, da niste imel slabega namena. Zakaj ste pa izzul čevlje?"

Obtoženec: "Prosim, slavna sodnika, nisem hotel motiti s svojimi koraki bolno gospo, ki je v prvem nadstropju."

"Zakaj slikajo zmago kot žensko, sem dostikrat premišljeval," rekel je en prijatelj.

"Oženi se, pa boš takoj vedel zakaj," mu odgovori drugi.

V mirnem času.

Krasno sliko prirodnega bogastva in prospeha v mirnem času, odposilja-nja pridelkov po suhem in mokrem na svetovne trge in radosti življenja pri-naša Trinerjev Koledar za l. 1916. Če želite dobiti iztis, pošljite po pošti 10c na: Mr. Joseph Triner, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv. 213

KJE JE JOS. NEMANICH IZ BE-reče vasi (p. d. Paučnikov) št. 29? Pred nekim časom se je nahajal v Bisbee, Arizona. Kdor ve zanj naj mi njegov naslov poslati blagovoli, ali mi naj sam piše. Anton Nema-nich, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill. ufn

SALUNA SE ODDASTA V NAJEM z novim letom, in sicer na voglu Jackson & Indiana sts. ter na 209 In-diana st., samo en blok od Slovenske cerkve, izmed najstarejših in naj-bojlih salunov v Jolietu. Osebo vprašati: Jos. Stukel, 209 Indiana st., Joliet, Ill.

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Denver, Colo.: George Pavlakovich. Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh. Bradley, Ill.: Math. Stefanich. Chicago, Ill.: Jos. Zupancič. La Salle, Ill.: Anton Kastello in Ja-kob Juvancie. Peoria, Ill.: M. R. Papich. So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz. Springfield, Ill.: John Paterne. Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin. Indianapolis, Ind.: St. Bajt. Kansas City, Kans.: Peter Majerle. Calumet, Mich.: John Gosneca. Iron Mountain, Mich.: Louis Berce. Chisholm, Minn.: John Vesel. Ely, Minn.: Jos. J. Peshel. Gilbert, Minn.: Frank Ulchar. Hibbing, Minn.: Frank Golob. St. Joseph, Minn.: John Pogljajen. Soudan, Minn.: John Loushin. St. Louis, Mo.: John Mihelcich. Great Falls, Mont.: Mat. Urich. So. Omaha, Neb.: Frank Kompare. Gowanda, N. Y.: Frank Zore. Bridgeport, O.: Jos. Hochevar. Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan.

Newburg (Cleveland): John Lekan. Collinwood, O.: Louis Novak. Lorain, O.: Jos. Perušek. Youngstown, O.: John Jerman. Allegheny, Pa.: John Mravintz. Delmont, Pa.: Jos. Pavlich. Houston, Pa.: John Pelhan. Moon Run, Pa.: John Lustrik. Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich. Steelton, Pa.: A. M. Petric. Milwaukee, Wis.: John Vodovnik. Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor. West Allis, Wis.: Anton Skerjanc. Willard, Wis.: Frank Perovšek. Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich. Valley, Wash.: Miss Marie Torkar. Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec. Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.

V onih naselbinah, kjer zdaj nima-mo zastopnika, priporočamo, da se zglašijo kdo izmed prijateljev našega li-sta, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slo-venski naselbini.

Spoštovanjem,

Uprav. "A. S."

Urada telefon Chicago 100 Stanovanja telefon Chicago 3247

JOSIP KLEPEC

JAVNI NOTAR

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

DR. A. MATIACA

slovenski elektro. in osteop.

ZDRAVNIK

413 Cass Street (nad Crystal teatrom)

JOLIET, ILL.

Zdravim vse kronične in zastarele bolezni z električnimi, osteopatični-mi in drugimi naravnimi sredstvi.

Uradne ure dnevno od 9. do 12; ob pondeljkih, sredo, četrtkih in sobo-tah od 2. do 5., in od 7. do 8. ure zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. ure.

Chicago telefon 986.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšo me-so po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

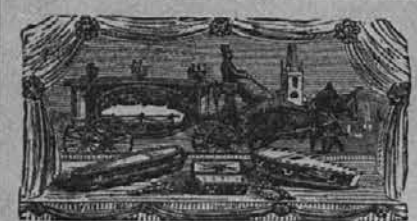
se dobijo najboljše sveže in preka-jene klobase in najokusnejše meso

Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na voga-lu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Ka-dar potrebujete pogrebniha se obrnite na to trdko in prepričani bodite, da boste najboljše postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefo-nu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.

W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa bar-varska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376. N. W. 921

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.
N. W. telefon 556

\$6.65 ZA ELGIN ALI WALTHAM URO \$6.65.

Vsako zna, da so najboljše ure v Ameriki z Elgin in Waltham kolesovjem, in da se prodajajo na-vadno drugod po \$25 in več, a naša posebna po-nudba Vam daje zdaj priliko, da si kupite uro po ceni tovarne za SAMO \$6.65. Torej, če hočete našo Elgin ali Waltham uro za \$6.65 izrežite ta oglaš in ga nam pošljite s 25c znamkami ali kvodrom, pa Vam jo pošljemo takoj na ogled. Ko se Vam ura prinese na dom in če boste zadovoljni boste plačali ostalih \$6.40 in pa kakšnih 25c za pošiljanje. Ako ne boste zadovoljni z uro Vam vrnemo posla-nih 25c. Torej, če kupite uro od nas, ne zgubite ničesar. Z vsako uro damo napisano garancijo za 20 let, in če se med tem časom potere, jo popra-vimo ali zamenjamo ZASTONJ. Predno kupite uro od nas, pojdite v prodajalno in vprašajte za ceno Elgin ali Waltham 14K Gold Filled 20 year guaranteed ure. In prepričani boste, da le mi prodajamo te drage ure tako ceno. Ne odlašajte temveč takoj naročite, če hočete, da jo dobite za Božič. Omenite, če hočete moško ali žensko in Elgin ali Waltham uro. Vsa naročila s Kanade se morajo vnaprej plačati.

Fifth Avenue Watch Company, 219 Fifth Avenue, Dept. 52, New York, N. Y.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za \$10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za \$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za.....\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za \$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za \$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za \$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za \$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za \$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za \$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po.....75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v sloven-skem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Fred Lehning Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts....Both Telephones 26....JOLIET, ILLINOIS.

ZA Zavarovanje

proti požaru, mala in ve-lika posojila pojdite k
A. SCHOENSTEDT & CO.
203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101.

JOLIET, ILL.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kali-fornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

Telefon 101.

JOLIET, ILL.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405,

S. Bluff St., Joliet, Ill.